

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

LETO XXXVI

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Integralov aktualni pogovor

Jože Smole, Marko Bulc in Jože Slokar so na Bledu vodilnim v sozdu Integral spregovorili o aktualnih političnih in gospodarskih razmerah v svetu in pri nas — Bolje organizirati javni prevoz, krepkeje vključiti tovorni promet v mednarodnega in za 20 odstotkov povečati devizni priliv v turizmu, so letošnje osrednje Integralove naloge

Jože Smole, Marko Bulc in Jože Slokar so poslovodcem v sozdu Integral spregovorili o aktualnih političnih in gospodarskih razmerah v svetu in pri nas. Obveščeno prav gotovo pripomore k boljšemu delu, zato je Integralova poteza pohvale vredna. — Foto: F. Perdan

Bled — V blejskem hotelu Golf so se v petek, 21. januarja na aktualnem pogovoru zbrali vodilni delavci sozda Integral, v katerem 7 tisoč delavcev opravlja dejavnosti dotniškega in tovarnega prometa, proizvodnje, gostinsko-turistične dejavnosti ter vzdrževanja prevoznih zmogljivosti v 44 jugoslovanskih občinah. V goste so povabili Jožeta Smoleta, člana predsedstva CK ZKS, Marka Bulca, predsednika Gospodarske zbornice Slovenije in Jožeta Slokarja, predsednika SI-SEOT Slovenije. Na novo poslovno leto, ki ne bo lahko, se moramo temeljito pripraviti, je uvodoma dejal Anton Rous, predsednik poslovodnega odbora sozda Integral, ko je osvetlil lanske rezultate in letošnje načrte. V ta okvir je spadala tudi znanitev z aktualnimi političnimi gospodarskimi razmerami v svetu pri nas.

Jože Smole je spregovoril o zdajšnjih vojaško-političnih razmerah

v svetu, o nameščanju jedrskega orožja ter o svetovni gospodarski krizi, ki kljub nasprotnim pričakovanjem še vedno traja. Strokovnjaki celo napovedujejo, da bo letos svetovna trgovina ostala na lanski ravni. Posebno pozornost je posvetil odnosom med razvitim in nerazvitim svetom, veliki zadolženosti manj razvitih dežel, saj se je v zadnjem desetletju povečala kar sedemkratno. Jugoslavija je na enajstem mestu med dvajsetimi najbolj zadolženimi deželami sveta. Vendar absolutne številke ne povedo vsega, bolj zgovorni so podatki o zmožnosti odplačevanja posojil. Naši letošnji dolгови bodo zahtevali 41 odstotkov deviznega priliva, kar je v primerjavi z mnogimi drugimi državami, ki morajo letos odplačati manjši znesek posojila, ugodno. Nova posojila, ki so jih Jugoslaviji odobrile mednarodne banke, imajo srednjeročni značaj, in kar je posebej pomembno, namenjena so nakupom blaga v tu-

jini ter prodaji našega blaga na tuje in torej podpirajo naša stabilizacijska prizadevanja.

Marko Bulc je kot predsednik gospodarske zbornice govoril predvsem o domačih gospodarskih razmerah in letošnjih nalogah ter ob tem poudaril, da mora vseh 26 panog našega gospodarstva pregnesti svoj razvoj, iz kvantitativne rasti preiti v kvalitativno, kar zahteva večjo produktivnost, kvaliteto in boljšo organizacijo dela. Realne so naše ambicije o letošnjem 20 odstotkov večjem izvozu, saj je v zadnjih letih Jugoslavija od 0,53-odstotnega deleža v svetovni trgovini padla na 0,47-odstotnega. Letošnje pogoje deviznega poslovanja pa je natančneje osvetlil Jože Slokar.

V pogovoru je prevladala misel, da so nekateri tekoči ukrepi naredili veliko škodo v našem gospodarstvu, pri čemer so posebej mislili na turizem in depozit. Anton Rous je spregovoril o letošnjih osrednjih nalogah Integrala, ki so poleg boljše organiziranega javnega prevoza in večje vključitve tovarnega prometa v mednarodnega tudi 20 odstotkov večji devizni priliv v turizmu. Seveda pa bo moralo turistično gospodarstvo izboljšati ponudbo, prodornejši bi moralo biti tudi pri narekanju pogojev turističnega gospodarjenja. M. Volčjak

Zaključni računi pomembna naloga

V tem tednu v vseh gorenjskih občinah pregledujejo rezultate lanskega gospodarjenja, ki bodo številčno in vsebinsko ovrednoteni pomenili izhodišče za gospodarjenje v letu 1983. Osnove letošnjih gospodarskih načrtov so sicer že zarisane, lanski rezultati pa bodo pomenili realen temelj, kako do začrtanih ciljev.

Sindikati, izvršni sveti, predstavniki delavskih svetov in poslovodni delavci so že rekli besedo o lanskem dosežkih. Služba družbenega knjigovodstva jih bo ocenila s kritičnim očesom, saj se bo posvetila pretežno slabostim gospodarjenja, med drugimi tudi izgubam. Gospodarska zbornica se posveča pretežno izvoz-

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Gorenjska avtocesta

Včeraj je minilo teden dni, ko so na trasi bodoče gorenjske avtoceste zabrnili stroji in začeli odstranjevati vrhni sloj zemlje. Trimesečno zakasnitev začetka gradnje sta povzročila zbiranje dokumentacije in pridobitev bančne garancije. Vendar investitor, Republiška skupnost za ceste in izvajalec, Slovenija ceste — Tehnika obljublja, da bo cesta zgrajena do konca prihodnjega leta, če bo le vseskozi dovolj denarja.

Znano je, da predračun za gradnjo te 29 kilometrov dolge ceste znaša 3,2 milijarde dinarjev in da naj bi cesta z vsemi potrebnimi dodatnimi deli veljala okrog 5,2 milijarde dinarjev. 30,9 milijona dolarjev je s posojilom za gradnjo te ceste namenila Mednarodna banka za obnovo in razvoj, preostali manjkajoči denar pa v Sloveniji zbiramo z 2 dinarjema od vsakega prodnega litra motornega goriva. Takšna finančna konstrukcija je sterc dokaj ugodna, vendar pa ima dva pogoja: zaradi mednarodnega posojila je cesto treba zgraditi do predvidenega roka, zaradi motornega dinarja pa bi morala biti primerna (količinsko) in nemotena tudi preskrba oziroma prodaja motornega goriva.

Na zadnji seji odbora za gradnjo avtoceste minuli teden v Kranju so bili predstavniki investitorja, izvajalca in vseh drugih služb. Poročilo investitorja in izvajalca je bilo jedrnatno in kratko in je dajalo vtis, da vse poteka po programu. Razprava, ki se je lotila pripravljalnih del, zemljiško-lastninskih vprašanj, posameznih projektov, dokumentacije in soglasij, vprašanja cestnine pa je celotno lepo sliko razstavila na dokaj meglen mozaik vsega, kar je treba še narediti. Pri vseh naštetih vprašanjih še marsikaj ni določeno. Pri sporednih delih manjkajo projekti, potrebna bodo še različna soglasja, s KŽK in zasebniki še vedno niso dokončno razrešeni vsi zemljiško-lastninski oziroma odškodninski odnosi. Nesoglasja in pripombe se kažejo v predlaganem cestninskem sistemu. Skratka, gre za kopico vprašanj, zaradi katerih smo prizadeti in vsak po svoje občutljivi. Zato si predvsem investitor in ostale službe pri izgradnji tega velikega projekta ne bi smeli privoščiti na videz in v celoti gledano morda nepomembnih, vendar pa še kako občutljivih osnovnošolskih napak. Pri gradnji tako velikega projekta se na primer ne bi smelo dogajati, da imamo gradbeno dovoljenje, nimamo pa zemlje; da urbanisti tako rekoč prosijo odgovorne, kakšna dovoljenja še želijo, namesto da bi si jih sami pravočasno preskrbeli. Zato je razumljivo stališče gradbenega odbora v Kranju, katerega predsednik je Ivo Miklavčič, da je končno skrajni čas, da se investitor in izvajalec dogovorita, kdo bo tisti, ki se bo v Kranju obračal na ustrezne službe za pravočasno pridobitev potrebnih soglasij itd.

Odsek avtoceste Naklo—Ljubljana pomeni del transjugoslovanske avtoceste Karavanke—Gevgelija, predstavlja povezavo z Zahodno Evropo in del hrbtenice cestnega omrežja v Jugoslaviji. Tako pomemben projekt zato pomeni odgovorno in organizirano delo na vseh področjih.

A. Žalar

Letos široka akcija

nim rezultatom, njena naloga pa je tudi preučiti možnosti, kako na področju zunanjetrgovinske menjave doseči še več. Delavci v osnovnih organizacijah sindikata, mladinci in komunisti bodo torej dobili v razpravo z vseh strani osvetljene podatke o lanskem gospodarjenju. Seveda pa jih bo v obdobju, ko je prva naloga dobro gospodarjenje in je samoupravljanje postavljeno nekoliko v stran, zanimalo tudi slednje. Upoštevanju samoupravnih pravic delavcev, kršitvi samoupravnih spoznanj, izogibanju odgovornosti in podobnim kritičnim pojavom se bodo dobora posvetili družbeni pravobranilci samoupravljanja, tako da bo informacija o gospodarjenju podkrepljena tudi s te plati.

Akcija »zaključni računi« pa bi bila prav gotovo nepopolna, ko bi delavci razpravljali zgolj o gospodarskih rezultatih, ki jih je dosegla njihova delovna organizacija. Iz-

kušnje prejšnjih let kažejo, da delavec zahteva tudi vpogled v družbene dejavnosti, tudi na področje bančništva, zavarovalništva, kamor prav tako odreja rezultate svojega dela, vendar tjakaj njegov vsakoletni »nadzor« ni segel. Tu je tudi največ možnosti odtujevanja dohodka, kajti samoupravna pota v družbene dejavnosti, banke in zavarovalnice so bolj vijugava kot v združeno delo. Do konca januarja, se pravi še v tem tednu, se bo sindikat posvetoval s predstavniki skupščin, da bo poročilo o lanskem gospodarjenju dopolnil tudi s to informacijo. Slednje bodo nato obravnavali na zborih delavcev, ki bodo dali tudi odločilno oceno.

V Trzinu so se sindikati že posvetovali z drugimi udeleženci akcije »zaključni računi«, v Škofji Loki, Kranju, Radovljici in na Jesenicah pa se bodo do konca tedna. D. Z.

Denar ni edina ovira

Po programu sklada za gradnjo družbenih objektov bi v drugi polovici leta lahko v Kranju na Zlatem polju začeli graditi Center usmerjenega izobraževanja, ki ga najteže pričakujejo učenci Šolskega centra Iskre.

Kranj — Po nekaj letih priprav, omahovanja in zbiranja potrebnih sredstev bi na Zlatem polju letos lahko zasadili prvo lopato za novo stavbo Centra usmerjenega izobraževanja. Nove prostore še posebej težko pričakujejo učenci Šolskega centra Iskre, ki nimajo dovolj prostora v že zdavnaj pretesni stavbi v Savski Loki. Stavba, ki je bila zgrajena za 200 učencev, namreč ne more sprejeti pod streho sedemkrat več učencev, kolikor jih je vpisanih zadnja leta. Potrebe kranjskega gospodarstva po kadrih proizvodnih smeri so namreč iz leta v leto večje, zato je naraščalo tudi število vpisanih. Sola zato gostuje po drugih kranjskih srednjih šolah, predvsem v stavbi gimnazije.

Za gradnjo Centra usmerjenega izobraževanja, ki naj bi ga gradili v treh etapah, bi bilo treba zbrati 320 milijonov novih din. Letos se bo samo v občinskem skladu za gradnjo družbenih objektov zbralo za te namene 100 milijonov din, kar pa seveda po sedanjih kriterijih ne zadostuje niti za začetek gradnje. V Kranju zato razmišljajo o možnosti, da bi združeno delo že letos poravnalo obveznosti, ki jih ima do sklada do leta 1985. Tako bi se v skladu zbralo dovolj sredstev za začetek gradnje v prvi etapi.

Vendar pa denarni problemi niso edina ovira, zaradi katere se je začetek gradnje zadnja leta odlagal. Še vedno namreč velja zvezna omejitev gradnje družbenih objektov, nova ovira za uresničitev programa gradnje Centra usmerjenega izobraževanja pa je tudi novi zakon o varovanju kmetijske zemlje. Gradnja nove stavbe je namreč predvidena na zemlji prve kvalitete v bližini že zgrajenega novega dijaškega in študentskega doma na Zlatem polju. L. M.

Prava pomlad na Bledu — Minuli teden se je Bled kopal v pravem pomladanskem vremenu. Sonce je prijetno grelo in zvalilo goste na sprehod okoli jezera. Mnogi so se s pletnami popeljali na otok, kar je za ta čas resnično nenavadno, saj blejsko jezero običajno že pokriva led. Blejci ne pomnijo tako toplega januarja. Leta 1952 so se s pletnami vozili na otok, vendar je pritisnil mraz, februarja pa je nasulo snega. Kaže, da letos z drsanjem na blejskem jezeru ne bo nič. Četudi bo pritisnil mraz, bo jezero prekrila le tanka ledena skorja. — Foto: F. Perdan

PO JUGOSLAVIJI

5. SEJA CK ZKS

Samoupravno združevanje dela in sredstev kot bistvena sestavina uveljavljanja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in gospodarske stabilizacije, je bila osrednja tema ponedeljkove seje CK ZKS. Uvodno poročilo je pripravil član predsedstva CK ZKS Stefan Korošec.

UKREP O DEPOZITU BO TREBA DOPOLNITI

V vseh republikah in pokrajinah morajo zagotoviti dovolj denar, ki so potrebni za normalno oskrbljenost trga z osnovnimi življenjskimi artikli, je poudaril zvezni sekretar za finance Jože Florjančič. Povedal je tudi, da zvezni izvršni svet pripravlja analizo o tem, kakšne rezultate je dal ukrep o depozitu za iznos dinarjev v tujino, s katerim smo zavezani nerazumen letni odliv na obmejna območja Avstrije in Italije. Po nekaterih ocenah je znašal ta odliv letno okoli 1,5 milijona dolarjev. Ukrep bo treba po njegovem mnenju dopolniti, veljati pa naj bi prenehal konec tega leta. Vendar pa bi se pred njegovo ukinitvijo veljalo dogovoriti za ustrežnejši carinski režim in ne nazadnje najti tudi skupen jezik s poslovnimi ustanovami na področjih Italije in Avstrije, da posamezniki ne bi zlorabljali gospodarskega sodelovanja in podcenjevali naše valute.

EPIDEMIJA GRIPE V KRUŠEVCU

Po podatkih zdravstvene službe v Kruševcu je zbolelo 900 ljudi za gripo. Tudi v Trzinju je za gripo zbolelo več sto ljudi. Po podatkih zdravstvene službe, se epidemija gripe v tem koncu države že končuje. O novem valvu pa poročajo tudi bliže. Tako naj za gripo obolelo že precej ljudi na mariborskem območju.

VEČ PRISTOJNOSTI DRUŽBENIM PRAVOBRANILCEM

Varstvo družbene lastnine naj bi v celoti prešlo v pristojnost družbenih pravobranilcev samoupravljanja. To pomeni, da bi lahko družbeni pravobranilci posegali tudi v pogodbeno odnose med družbenimi pravnimi osebami in zasebniki, za kar so bila doslej pristojna javna pravobranilstva. Vendar se bosta družbeni in javni pravobranilec lahko dogovorila, da se slednji lahko še nadalje ukvarja s temi zadevami.

Pravna pomoč tudi v Škofji Loki

S februarjem bodo tudi škofjeloški delavci in sindikalne organizacije deležni popolne pravne pomoči — Težnja po enotni organiziranosti pravne svetovalnice na Gorenjskem

Škofja Loka — Ko so pri občinskem svetu Zveze sindikatov v Kranju proti koncu minulega leta ustanovljali pravno svetovalnico, je novost spremljala zamisel o enotno organizirani pravni pomoči za vse gorenjske delavce in sindikalne organizacije. Razmere tedaj še niso dozorele, zato se v Kranju začasno ustanovili pravno svetovalnico le za kranjske delavce.

S februarjem pravna posvetovalnica odpira vrata tudi škofjeloškim delavcem in osnovnim organizacijam sindikata, vanjo pa se bodo bržčas začeli sčasoma zatekati tudi delavci preostalih gorenjskih občin. Tudi pri njih se verjetno že kaže potreba po celoviti pravni pomoči, ki bi nudila nasvete, v različnih pravnih postopkih prisrkočila na pomoč s pisanimi vlogami, zastopala delavca (ali osnovno organizacijo sindikata) pred sodišči, samoupravnimi in državnimi organi.

V Škofji Loki so imeli do zdaj nekakšno zasilno pravno posvetovalnico, ki je bila omejena zgolj na nudenje nasvetov in pojasnil, sestavljanje vlog na samoupravne organizacije združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in sodišč združenega dela. Zakon o pravni pomoči pa terja od sindikata, da za delavce ustanovi takšno pravno svetovalnico, ki bo poleg nasvetov in posvetovalnic z delavci prevzela na pleča tudi zastopstvo pred samoupravnimi organi delovnih organizacij ali samoupravnih interesnih skupnosti, slednjič pa tudi sodišč združenega dela. Zakon terja od sindikata tako pravno pomoč, ki bo koristila tudi osnovnim organizacijam sindikata v podobnih primerih kot posameznikom, hkrati pa bedela nad ustreznostjo samoupravnih aktov organizacij združenega dela. Za sindikat, ki je imel pravno pomoč

doslej organizirano pretežno po škofjeloškem starem vzoru, zakon nalaga precej zahtevno nalogo. Za škofjeloški občinski svet zveze sindikatov (in tudi preostale) bi bila samostojna pravna svetovalnica za to trd oreh, ki ga verjetno ne bi zmogli. Zato se bodo poslej škofjelošani posluževali pravne pomoči v skupno zasnovani pravni svetovalnici v Kranju, kjer dela usposobljen pravni svetovalec. Stara svetovalnica v Škofji Loki tako ne bo več delovala, saj je nepopolno svetovanje nesmotrno, zlasti še, ker kranjski občinski svet nudi zakonu ustrežno in strokovno pomoč.

V Škofji Loki bodo iskalce pravne pomoči sprejemali dvakrat mesečno — vsak drugi in četrti torek od 12. do 16. ure v sejni sobi Doma Zveze borcev. D. Z.

Dopolnilni pouk srbohrvatskega jezika

V jeseniški občini si na vseh šolah prizadevajo, da bi dosegli dober učni uspeh — Najboljši v Mojstrani, kjer imajo tudi najmanj učencev v oddelku — Dodatni program in dopolnilni pouk

Jesenice — V minulem šolskem letu je v šolah jeseniške občine napredovalo v naslednje razrede 3144 učencev ali 97 odstotkov otrok in se je v primerjavi z letom prej učna uspešnost učencev v povprečju nekoliko izboljšala. Ponovno se je nekoliko zaostril kriterij kvalitete znanja. Uspešnost učencev se pri posameznih šolah bistveno ne razlikuje in se giblje od 95 odstotkov na osnovni šoli na Beli do 98 odstotkov v Mojstrani, ki pa ima hkrati tudi najmanj učencev na oddelku — le 22, medtem ko je osnovna šola na Beli edina šola v občini, ki ima pouk do četrtega razreda v dveh izmenah. Na razredni stopnji je največ neuspešnih učencev v 2. razredu, na predmetni pa v 7. in 8. razredu.

Da so šole dosegle takšno uspešnost, je bila potrebna dodatna skrb učiteljev in strokovnih delavcev za manj uspešne učence. Na vseh šolah so zanje organizirali dopolnilni pouk, obenem pa so nekatere šole bolj, druge pa manj, poskrbele tudi za dodatni pouk najboljših učencev. Zanimivo je, da je en učenec preskočil iz prvega v tretji razred.

Dodatni vzgojnoizobraževalni program je bil tako bogat, da se v nekaterih šolah celo bojijo, da so učenci preveč obremenjeni. V minulem šolskem letu je na vseh šolah delovalo okoli 270 krožkov in raznih dejavnosti z okoli 4.100 člani, največ športnih, razveseljivo pa se je povečalo zanimanje učencev za tehnične dejavnosti. Vendar pa so se na šolah tudi zavedajo, da bo treba bolj poskrbeti za tiste učence, ki se ne vključujejo v nobene dejavnosti — predvsem tisti, ki so iz oddaljenih krajev in tudi slabši in teže vzgojilivi učenci, ki bi jim interesna dejavnost prav posebno koristila.

Na osnovnih šolah na Beli, Tone Čufar in Prežihov Voranc je bilo v minulem šolskem letu 820 učencev po poreklu iz drugih jugoslovanskih republik. Zanje so šole organizirale fakultativni pouk srbohrvatskega jezika, tiste učence, ki so se v kratkem priselili in prešolali na te šole in so imeli zaradi razlik v učnih načrtih težave pri posameznih predmetih, pa so vključili v dopolnilni pouk. Tako se je fakultativnega pouka srbohrvatskega jezika udeleževalo 262 učencev — v osnovni šoli Tone Čufar 109, Prežihov Voranc 89 in na Beli 64 učencev. Na osnovni šoli Prežihov Voranc je bilo lani med novinci v prvem razredu kar polovica iz srbohrvatskega jezikovnega področja.

Tako jeseniške šole namenjajo posebno skrb dobrim učnim uspehom učencev in si prizadevajo, da bi kar najbolje posredovali redni in dodatni vzgojnoizobraževalni program. D. Sedej

Iz glasil združenega dela

ogledalo

GLASIL DELOVNE ORGANIZACIJE
December 1982 Leto X. Število 7
TK GORENJSKI TISK KRANJ

INVESTICIJSKI PROJEKT: TISKARNA — IZVOZNI PROGRAM

Z investicijo so začeli resno delati že lani. Izdelali so idejno zasnovano gradnjo na Primskovem z več možnimi inštalacijami. S tem so hoteli v grobem pokazati možnosti gradnje, probleme z morebitno preselitvijo proizvodnje in vrsto prostorskih težav. Zaradi poostrenih pogojev investiranja pa je izdelava investicijskega programa in sploh upravičenost gradnje zelo težka in odgovorna. Ocenjujejo, da pride v poštev le prva faza gradnje, ko naj bi zgradili dve proizvodni hali, prizidke na severnem in delno na južnem delu ter skladišče nevarnih snovi. Vrednost prve faze investicije bo približno 36 milijarde starih dinarjev, kar je okrog 70 odstotkov celotne investicije.

Dvakrat več prireditvev kot lani

Kranj — Če bi obveljalo načrtovano število prireditvev, ki sodijo v vsakoletni občinski program in so zato deležni tudi družbene pomoči, bi jih bilo vsaj še enkrat več kot lani. Tak osnutek programa je obravnavalo na zadnji seji predsedstvo občinske konference SZDL Kranj, vendar ga je s številnimi pripombami vrnilo koordinacijskemu odboru v ponovno presojo. Predvsem se je predsedstvo vprašalo, ali lahko v tem letu namenimo kar okoli 2 milijardi starih dinov za prireditve, ki se sicer financirajo iz več virov. Le redki prireditelji namreč ne zaprosijo poleg občinskih sredstev še za prispevke v organizacijah združenega dela. Prav zato je predsedstvo menilo, da bi bilo koristno ves program finančno

Malo zanimanja mladih za vojaške poklice

Radovljica — Na nedavni koordinacijskega odbora za usmeritve mladine v vojaške in obrambne poklice pri OK SZDL Radovljica med drugim obravnavali poklicne namere osmošolcev iz radovljanske občine. Letos končuje osmi razred deklet in fantov, željo za nadaljevanje šolanja v vojaških šolah je izrazilo le pet učencev. Kljub navidez majhnemu številu so bili dovolj zanesljivi v vrhu slovenskih občin, ki dajejo kadre za vojaške namene. K takim rezultatom so pravega pripomogli, kakor so ugotovili učiteljske seje, dolgoletna prizadevanja osnovnih šol, skupnosti za zaposlovanje in — ne nazadnje — koordinacijskega odbora; le-ti so razvijali želje učencev s številnimi dejavnostmi v načrtovani smeri povečevanja števila kandidatov. Premalo pripravljenosti pa so pokazali v armiji, kjer bi se morali bolj prožno prilagoditi potrebam današnjega časa: omiliti številne demotivacijske dejavnike pri vpisu v vojaške šole. Šole so nadalje ocenili, bi na področju morali storiti več kot doslej tudi v teritorialni obrambi. Zvezi rezervnih vojaških stanov v bodoče pa prav tako ne bi smeli nemarjati usmerjevalnega dela mladimi v srednjih šolah.

Razpravljali so med drugim o glasilu, da bo v prihodnje prireditve večja skrb za posameznike, ki se nimajo za vojaške poklice, in petega razreda osnovne šole da Enako naj velja vsa pozornost njihovim staršem, saj imajo prav največkrat glavno besedo pri končno odločitvi otrok.

Pomembno je, so menili ob koncu seje, da bo za prizadevanja in uspešnost stalne. Tako čakajo na uveljavitev višjih razredov osnovnih šol in obrambnih krožkov v njih delovnih letih šolskega leta z namenom dejavnosti; na sporedu so streljanje in orientacija v prostoru s kompasom tabor heroja Tončka, obisk splošne srednje vojaške šole Franca Rozmana-Staneta v Ljubljani in priprava o vojaških šolah ter poklice, ki bodo ob novih slikovitih priložnostih delavske univerze Univerze verjetno za mlade zelo zanimivo.

M. O.

GLAS Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Jože Košnjek — Novinarji: Leopoldina Bogatal, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Sajc, Darinka Sedej, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Zlebir — Fotorporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavc, Slavko Halin in Igor Kokalj — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavak TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številni 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komercialna, pagoda, računovodstvo 28-463, mail oglasil, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Polletna naročnina 350,- din.

Zadovoljni krvodajalci in organizatorji

Kranj — Tri tedne je nad vhodom v prostore Delavskega doma v Kranju visela bela zastava z rdečim križem. Znak, da tu začasno dela skupina Zavoda za transfuzijo Ljubljana in da sem prihajajo ljudje, ki so pripravljeno darovati svojo kri za reševanje tujih življenj.

Kranjčani so dolga leta hodili darovati kri v Ljubljano na zavod, še prej pa v bolnico za TBC na Golnik. Veliko časa je vzela ta način, kajti ljudje so se morali z avtobusi voziti v Ljubljano, tam pa je bilo treba ponavadi čakati, kajti prihajale so skupine iz vse Slovenije, in tako je krvodajalec izgubil ves dan.

Zadnja leta pa Zavod za transfuzijo uvaja novost, da s svojo ekipo hodi v posamezne centre Slovenije, bliže ljudem in tu organizira provizorične transfuzijske postaje. To ni nič novega tudi na Gorenjskem. Jesenice, Radovljica in Trzin tu organizirajo že poznajo, za Kranj pa je to prvič. Kot nam je povedala Katjuša Virnik, sekretarka Občinskega odbora RK Kranj, so bili organizatorji krajevnih odborov RK v začetku nekoliko v dvomih. Ko pa sta jim stvar nazorno obrazložila dr. Lukič z Zavoda za transfuzijo v Ljubljani

in dr. Janez Remškar, so se za novost ogreli. Sprva so imeli na voljo Dom upokojencev v Kranju, vendar so potem ugotovili, da bi bil takšen promet le malo prehud za stanovalce doma, pa so se odločili za Delavski dom. Eno od predavnic so preuredili v začasno sobo za odvzem krvi, ostale prostore so uporabili za kartoteko, za osebni pregled, eno pa za malico. Pri tem se je izkazala tudi Samopostrežna restavracija Kranj, ki je vsako uro v termovkah pripeljala sveže tople obroke in prevzela tudi strežbo.

Na koncu akcije so bili zadovoljni prav vsi: organizatorji in krvodajalci. Iz vseh krajevnih skupnosti Kranja se je v 13 dneh zvrstilo na 3200 občinov.

Rudi Kolman, organizator in kontrolor dela z Zavoda za transfuzijo Ljubljana: »Akcija v Kranju poteka v redu in prepričan sem, da je večina ljudi bolj zadovoljna, kot če bi morali svoje plemenito poslanstvo opraviti v Ljubljani. Pa veliko ceneje je za vse: za nas in za Občinski odbor Rdečega križa. Odpadejo dragi prevozi. Naša ekipa je že vajena dela na terenu, vajena improvizirati. Mize sicer res niso udobne,

vendar delamo po vseh predpisih v enotni medicinski doktrini. Šest mi je ves čas zasedenih in v eni uri sprejmemo kar okrog štirideset darovalcev. Hitro poteka, ni čakanja in ljudje so hitro prosti. Kot vidim tu in kot imamo izkušnje že od drugega, bo nova praksa ugodno sprejeta tudi v Kranju.»

Ljuba Milivojevič, krvodajalka iz Oreha pri Kranju: »Danes sem dala kri že štirinajstič. Veliko bolj mi je všeč, da je odvzem krvi organiziran kar v Kranju. Nobene gneče ni, zraka imaš dovolj, ni zakajenih prostorov. V tisti gneči na Zavodu za transfuzijo v Ljubljani ti je bilo slabo že zaradi tega, ker so se množice darovalcev krvi, ki prihajajo iz vse Slovenije, stiskale v avli. Tudi ljudi domače je. Pred-

vsem delamo po vseh hitreje in imaš kot krvodajalec vsaj nekaj od tistih prostih ur, ki ti za ta dan pripadajo.»

Ljuba Milivojevič, krvodajalka iz Oreha pri Kranju.

Ivo Mezek, predsednik RK Orehek-Drulovka: »Tako je bil za to, da pride ekipa iz Ljubljane v Kranj. Po štiri ure smo čakali v Ljubljani. Zdaj pa bomo Orehovčani in Drulovčani, ki smo

bili ob šestih zjutraj na vrsti, pred osmo vsi gotovi. Okrog naših krajanov je dalo kri. Pred mladimi smo letos pridobili in vsakič bomo tudi tokrat prespe plan.»

Josko Kurat, podpredsednik KO RK Vodovodni stolp: »Zato je to najboljši način odvzema krvi kar smo jih imeli. 15 let smo vozili krvodajalce v Ljubljano, se taborili, drenjali. Tu pa nihče ni vezan na avtobus, ni gneče, Marsikdo mi je že dejal, da bo prišel tudi on, če bo krvodajalska akcija kar v Kranju. Letos imamo prijavljenih 557 krvodajalcev, od teh pa se jih je že 500 prijavilo za naslednjo krvodajalsko akcijo, ki bo avgusta. V naši krajevni skupnosti je problem odseljevanje mladih. Vsi se selijo na Planino, vendar se potrudimo, da plan krvodajalcev vedno preselimo. Tudi tokrat smo ga.» D. Dolenc

Kaj draži gradnjo stanovanj?

Med obiskom delovne skupine centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije v Kranju je bilo v razpravi o dosežkih na področju usmerjene družbene stanovanjske gradnje v kranjski občini precej govora tudi o ceni stanovanj. Podobno kot nekaj dni pred tem na posebni tiskovni konferenci, je tudi tokrat razprava pokazala in podkrepila, da ni moč tako enostavno s prstom pokazati na tistega, ki je na področju stanovanjske gradnje danes resnično najdražji v državi.

Nasprotno, izkazalo se je, da kljub dogovorjenemu redu glede pogojev, ki vplivajo na ceno stanovanj, vlada v državi in v Sloveniji velik nered in da je v Sloveniji pravzaprav toliko doleži, kolikor je občin. Faktorjev, ki vplivajo na ceno stanovanj, je veliko; dogovorjenih (vendar pa različno tolmačenih pa nekako petnajst). V to razpredelnico pa sodi tudi tako imenovana gradbena ope-

rativa, ki v kranjski občini v ceni kvadratnega metra stanovanja sodeluje s približno tretjinskimi deleži.

Na področju gradbene operative je SGP Gradbincev Kranj trenutno največja gradbena organizacija na Gorenjskem. V celotnem prihodku, ki znaša 250 milijard starih dinarjev, Gradbincev s stanovanjskim dinarjem pokriva okrog 35 odstotkov, v kranjski občini pa kar 60 do 65 odstotkov. Podatki kažejo, da so materialni stroški rasli hitreje, kot cena stanovanj. Nadalje je Gradbincev s stanovanjsko gradnjo ustvarjal najmanjšo možno akumulacijo. Ob prehodu na usmerjeno družbeno stanovanjsko gradnjo (in še danes) delovna organizacija sodeluje tudi z lastnimi sredstvi pri stanovanjski gradnji. Da bi zadostili ciljem usmerjene družbene stanovanjske gradnje so v Gradbincu prešli na združevanje temeljnih organizacij

združenega dela. Zaostri so odgovornost delavcev in kvaliteto.

Uspehi so se kmalu pokazali. Veliko se je izboljšalo zaradi sankcioniranja pri nespoštovanju dogovorov. Izboljšala se je kvaliteta. Korak naprej je bil narejen na področju urejanja zemljišč. Vendar, pa je vse to premalo in rezerv, ki bi prispevale k cenejši gradnji je še veliko. Osnovna ugotovitev je, da je gradbena operativna še vedno preveč razdrobljena, zato slabše učinkovita, morda včasih neustrezno opremljena in zato tehnološko oslabiljena in nenazadnje seveda zato tudi draga. Slabo povezovanje, nedorečeno in neurejeno pogodbeno sodelovanje, slabo uveljavljeno dohodkovno povezovanje tako v gradbeni operativi kot izven nje, je prav gotovo naslednji razlog, ki vpliva na ceno. Čeprav so se gradbeni roki že močno skrajšali (žal ni na voljo tovrstnih primerjav s tujino), so tudi tu prav gotovo še rezerve. In nenazadnje ponovna ugotovitev, da bi na vseh omenjenih vprašanjih na Gorenjskem vendarle morali narediti korak naprej, potrjujejo, da ima gradbena operativna lahko pomemben vpliv na dražja ali cenejša stanovanja.

Nekdo je rekel v razpravi, da bi bila takšna strokovna služba, kot je Domplan na področju stanovanjske gradnje, najbrž dovolj in dovolj kvalitetna za celo Gorenjsko, ne pa da ima vsaka občina danes svojo tovrstno službo. Tudi ta pripomba nenazadnje narekuje, da medobčinski svet ZK za Gorenjsko, ki ima to zadolžitev že nekaj časa v programu, začne tovrstno razpravo na Gorenjskem.

A. Zalar

V premislek

Pol ali celo jabolko

Skoraj pozabili smo že na lansko letino stotletja, kot smo jo imenovali. Nasula nam je predvsem sadja, da ga nismo mogli vsega spraviti, marsikje je obležalo pod drevesi in zgnilo. Kjer pa so ga, to velja predvsem za tako imenovana kmečka jabolka, ki se razlikujejo od plantažno gojenih, so ga pokladali živini ali pa se prav sedaj spreminja v jabolčno žganje. Skratka, letina sadja je imela verjetno za večino pridelovalcev večji ekonomski učinek, manj pa se bo poznala v naši prehrani. Lanska letina je prav gotovo zamujena priložnost, da bi se kaj prida premaknilo v naši sicer s kalorijami prebogati prehrani. Nobenih podatkov ni o tem, koliko uspeha so imeli pozivi občinskih konferenc SZDL, ki so spodbujale zlasti mladino, da bi pomagala predvsem v kmečkih sadovnjakih obirati jabolka, da bi jih kmetje po zarje primerni ceni lahko prodali ali pa vsaj vskladili za kasnejši čas.

V hladilnicah je še vedno na tone jabolk, po katerih bomo sicer v tem in še naslednjih mesecih segali, toda za kilogram je že sedaj treba odšteti od 10 do 40 din. Za cenejše vrste jabolk v hladilnicah na žalost ni prostora, večjih skladišč in predvsem primernih kleti pa obrati družbene prehrane v delovnih organizacijah, šolah, domovi upoko-

jencev itd. tudi nimajo. Letina stotletja je bila priložnost, ko bi se lahko v šolah ali v obratih družbene prehrane za malico pojavile košare jabolk, da bi se jih lahko najedli do mile volje. Tako pa je v košaricah na mizi običajno le kruh.

Naraščajoči materialni stroški so tako očitno omejili tudi že že itak skromen delež sadja v prehrani. Tako so na eni od kranjskih osnovnih šol učenci začeli dobivati ob šolski malici le še polovico jabolka. Morda je to po kalorični in biološki sestavi jedilnika povsem dovolj, toda kje bi našli otroka v starosti od 7 do 14 let, ki ne bi z veseljem zmel celega jabolka. Prav gotovo imajo na šolah s sestavo jedilnikov ob vse dražji hrani nemalo težav in jim ekonomska računica sili nož v roke tudi za rezanje jabolka. Verjetno bi otrokom k malici radi dodali celo jabolko ali celo dve, prav tako tudi povsod tam, kjer skrbe za prehrano mladine, delavcev ali pa starejših ljudi. Verjetno marsikoga jezi, da ne zmoremo izkoristiti, kadar je narava nadvse radodarna. Radodarna pa verjetno ni dvakrat zapored. Ob vse dražji hrani se lahko bojimo, da se utegne naslednje leto še ta skromna polovica jabolka za malico zmanjšati le še na krheli v kompotu!

L. M.

V vrtce kar največ otrok

V jeseniški občini si prizadevajo, da bi tudi letos vključili v vzgojno-varstvene ustanove kar največ otrok — Povečanje sredstev za otroško varstvo za 10 odstotkov

Jesenice — Za redno sofinanciranje vzgojno-varstvene dejavnosti v jeseniški občini bodo delovni ljudje in občani letos morali združiti 40.171.147 dinarjev, kot kaže izračun ekonomske cene, ki jo plačuje skupnost otroškega varstva.

V vzgojo in varstvo bo letos vključeno največje možno število otrok, glede na zmogljivosti vrtcev in glede na sprejete normative. Tako bodo vrtci v osmih samostojnih enotah ter pri šolah v Žirovnici, v Mojstrani in v Kranjski gori. V občini je 11 vrtcev.

Tudi v jeseniški občini si prizadevajo, da bi predšolski otroci imeli enake možnosti. Že do zdaj so upoštevali prednostni položaj te družbene dejavnosti z gradnjami in adaptacijami vrtcev.

Letos bo skupnost otroškega varstva porabila za občinski program male šole v osmih oddelkih, za vzgojo in varstvo otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju v enem oddelku in za minimalni obseg denarnih pomoči skupaj okoli 35 milijonov dinarjev; za dogovorjeni program, ki obsega varstvo otrok do

dveh let v petih oddelkih, varstvo do 3 let v 6 oddelkih in varstvo do 7 let v 46 oddelkih 40 milijonov dinarjev. Za dodatni program, ki med drugim obsega kadrovske stipendije, financiranje humanitarnih organizacij, anuitete za posojila in ostalo pa okoli 5 milijonov dinarjev. Za republiške potrebe pa bodo morali združiti solidarnostna sredstva v višini 3 milijone dinarjev in za zagotovljeni program vzgoje otrok solidarnostna sredstva v višini 44.000 dinarjev.

Razmerje prispevka staršev ali skupnosti h kritju mesečne cene za vzgojno-varstvene storitve bo ostalo tudi v letošnjem letu 55 odstotkov za skupnost in 45 odstotkov za starše.

Denarno pomoč v občini Jesenice bo letos predvidoma prejelo okoli 2.800 otrok. Največ denarne pomoči je namenjene otrokom delavcev in upokojenec — 2600 otrok; denarno pomoč otrokom kmetov bo prejelo 15 otrok; denarno pomoč otrokom družin brez dohodkov bo prejelo 35 otrok; povečano denarno pomoč otrokom edinih hranilcev 150 otrok in duševno ter telesno prizadetim 70 otrok.

D. Sedej

Novo oblike usposabljanja delavcev

Radovljica — Delavska univerza Radovljica je januarja razpisala nekatere nove oblike usposabljanja in izobraževanja odraslih. Prvič bodo v Radovljici organizirali tečaje za pripravo kandidatov na sprejemne izpite na višjih in visokih šolah, v prvi vrsti za strojno in tekstilno stroko ter za višjo upravno šolo in visoko šolo za organizacijo dela. Pri tem bodo upoštevali predvsem želje in potrebe združenega dela.

Razen tega nameravajo v delavski univerzi odpreti tudi dopolnilne tečaje za delavce, ki so končali delodovske šole tekstilne in strojne stroke. Vanje se bodo lahko vključili še kandidati s poklicno šolo, ki bi se radi izpopolnjevali na višji stopnji.

Prvič bodo letos izvedli gospodinj-ske tečaje za usposabljanje snažilk, ki bodo trajali 40 do 50 ur. Zanje je veliko zanimanja.

Delavska univerza je navezala stike z nekaterimi delovnimi organizacijami v občini zaradi dogovora o izvajanju programov izpopolnjevanja in usposabljanja delavcev za uspešno opravljanje zahtevnejših del in nalog. Doslej so bile možnosti dopolnilnega usposabljanja še vse premalo znane in uveljavljene v združenem delu.

Januarja bodo v Radovljici nadaljevali usposabljanje v gospodinj-skih tečajih šivanja in krojenja po naj sodobnejših metodah. Pouk v tečajih tujih jezikov, predvsem nem-

ščine in angleščine, za katere je največ prijav, bo v zvočnih laboratorijih. Razen tega so v delavski univerzi ponovno razpisali tudi tečaje za usposabljanje skladiščnikov, za varstvo pri delu, posebej tudi za vodilne in vodstvene delavce ter tečaje higienškega minimuma za delavce živilske stroke.

Ob strokovnem in splošnem izobraževanju bo delavska univerza povesnila prednostno skrb zlasti družbenopolitičnemu in idejnemu usposabljanju članov družbenopolitičnih organizacij ter delegatov v skupščini občine in samoupravnih interesnih skupnostih.

JR

Škofja Loka januarja 1983 — Foto: F. Perdan

Loka 2000

Dve ključni nalogi so si zastavili sestavljavci oziroma pripravljavci dolgoročnega plana občine Škofja Loka, ki opredeljuje obdobje od leta 1985 do 1995 z elementi razvoja do leta 2000 in še desetletje v prihodnje tisočletje; prestrukturiranje gospodarstva in izboljšanje kvalitete življenja. Prva je pogoj za razvoj in tudi za resničevanje druge. Računajo naj bi leta 2000 živel v škofjeloski občini od 35 do 45.000 ljudi, odvisno od razvoja Ljubljane, zaposlenih bo nekako 20.000 delavcev več kot sedaj, družina pa se bo še zmanjšala.

Priljubljen je prva faza analize razvojnih možnosti, ki jo bomo obravnavali do aprila, plan pa naj bi sprejemali šele prihodnje leto in je letos potrebno pripraviti smernice, savi predsednik komiteja za družbeno planiranje in urejanje prostora občine Škofja Loka Anton Jenko. Nalogo smo skupaj razvojnemu centru Celje, ki obdeluje vsesmer gospodarski del in opravlja raziskave tudi v okviru projekta Slovenija 2000, nadalje smo upoštevali podatke iz raziskave o kmetijah, ki jo pripravljajo v okviru

raziskav FAO pri OZN ter koristimo raziskave v okviru projekta Slovenija 2000. Za prostorski del plana pa so že v izdelavi potrebni urbanistični dokumenti.

Katere so glavne naloge raziskave?

»Dve ključni nalogi je treba obdelati. Prva je prestrukturiranje gospodarstva in druga je izboljšanje kvalitete življenja prebivalstva.

Obetajo se namreč velike spremembe v razporeditvi delovnega časa, delovna okolje naj bi se humaniziralo, delovna mesta naj bi približali kraju bivanja. Slediti bo moral ustreden razvoj družbenih dejavnosti, kjer naj bi se ponovno v večji meri uveljavilo prostovoljno delo. Velike spremembe je pričakovati tudi v načinu dela družbenih dejavnosti. Če imamo danes v Sloveniji enkrat več bolnišničnih postelj na prebivalca kot v ZDA, naj bi v naslednjem desetletju dobilo veliko večjo vlogo osnovno zdravstvo. V vrtce naj bi zajeli do 70 odstotkov otrok, več naj bi bilo telesno-kulturnih objektov, osnovne šole pa naj bi postale desetletne. Veliko več pozornosti bo veljalo namenjati družbenoorganiziranemu prostemu času. V Jugoslaviji se namreč zaradi problemov nezaposlenosti veliko razmišlja o šesturnem delovniku.

Na kvaliteto življenja vpliva tudi okolje. Če bomo z okoljem ravnali tako kot doslej, bomo težko več prostega časa uživali v naravi.

»Nedvomno bo treba veliko več kot doslej narediti za izboljšanje našega okolja. Z izgradnjo škofjeloske obvoznice, z obvoznicami drugih večjih krajev v Poljanski in Selški dolini, z ogrevanjem na plin, z uporabo sončne

in biokemične energije se da izboljšati ozračje. Veliko bi si v naši občini lahko pomagali tudi z elektriko, ki je tudi »čista« energija. Glede na izredno veliko potokov in drugih vodotokov z dovolj velikim padcem imamo možnost s sistemom malih elektrarn letno proizvesti okoli 43 milijonov kilovatih ur električne energije, kar je praktično polovica sedanje porabe. S tem bi povečali samooskrbo, hkrati pa bi zmanjšali nevarnost poplav. Če bi izkoristili odpadno energijo iz Trate, bi lahko pokrili tretjino potreb tega industrijskega bazena. Čistilna naprava na Suhu lahko praktično s proizvedeno odpadno energijo sama sebe poganja in ogreva še novo naselje Zakamnitnik. Sedaj pa plačamo le za elektriko, ki jo žene, vsako leto 2 milijona dinarjev. Nadalje so važen energetki vir, ki ga že sedaj s pridom izkoriščajo, lesni odpadki v Železnikih.

Z izkoriščanje energije vodotokov in odpadne energije bi torej zmanjšali število kurišč, očistili zrak in še veliko prihranili. Kaj pa prostor?

»Nujno bo potrebno bolje varovati kvalitetna kmetijska zemljišča, zato se bo gradnja selila na bregove. Potrebno pa bo graditi tudi večja stanovanja z več rekreacijskih površin in z večjo ekološko zaščito. Precej stanovanj pa bomo lahko dobili z revitalizacijo Loke in drugih vaških jeder, saj bi samo v Škofji Loki v starem delu lahko pridobili okoli 120 stanovanj. Tudi s tem bo dosežen dvojni namen: ohranjena bo naša kulturna dediščina, ki bo nova uporabna kvaliteta.

Kaj pa druga naloga, to je razvoj gospodarstva?

»Ključni problem našega gospodarstva je, dolgoročno gledano, v tem, da imamo dve tretjini delovno intenzivnih proizvodov. Takšno težko držijo konkurenco na mednarodnem tržišču. Delo v jugovzhodni Aziji je nekajkrat cenejše kot pri nas. Moška srjca iz Pakistana lahko stane le 100 dinarjev. Z zahoda pa pritiskajo izredne tehnologije. V ZDA elektronski obiralec paradižnika nadomesti 10.000 delavcev. Vse to je treba upoštevati. Vendar to ne pomeni, da je treba ukinjati delovno intenzivno proizvodnjo, le izdelovati bo treba drugačne izdelke, bolj zahtevne in z več znanja. Primer je Alpina, ki se s svojimi dosežki uveljavlja v svetu, čeprav je v čevlju veliko dela. Na splošno pa je v naših izdelkih zelo malo domačega znanja. Imamo celo izdelke, kjer to doseže komaj 10 odstotkov. Vendar bomo v prihodnje lahko prodajali predvsem znanje, našo tehnologijo, ker surovin in energije nimamo.

To pomeni, da računate na še večjo vključitev v izvoz. Toda izhodišča za nadaljnji razvoj so zelo slaba, saj je v večini tovarna oprema zelo zastarela.

»Res je. Kar 80 odstotkov opreme je odpisane. 48 odstotkov proizvodnje je podpoprečno opremljene v primerjavi z Jugoslavijo in Slovenijo, 72 odstotkov nadpoprečno zastarele, 28 panog pa dosega podpoprečno produktivnost. V 56 odstotkih dosegajo podpoprečno učinkovitost osnovnih sredstev in 44 odstotkov industrije je podpoprečno strojno opremljene. Posledice se že poznajo, saj škofjelosko gospodarstvo po rasti narodnega dohodka izgublja mesto, ki ga je imelo v republiki. Imamo tudi kar precej panog, ki dosegajo majhen dohodek na delavca. Če pa bomo hoteli doseči cilje, ki smo si jih zastavili, bi morali čez deset let izvažati 40 do 50 odstotkov celotne proizvodnje. Sedaj dosežemo z izvozom komaj 10 odstotkov celotnega prihodka. To pomeni, da bo moralo biti gospodarstvo bolj dovezeto za raziskovalne dosežke in proizvajati tisto, kar zmore, vendar vrhunske kvalitete.

Torej bo treba bistveno več kot doslej vlagati v znanstvenoraziskovalno delo.

»Nujno. Kladivar iz Žirov, ki izloča v ta namen kar 10 odstotkov dohodka, ima jasno začrtano prihodnost. Industrija bo morala akumulirati vlagati v nove programe in ne v vzdrževanje sedanjih.

Kaj pa kmetijstvo?

»Tudi v kmetijstvu bodo potrebne spremembe. Poleg živinoreje, mlekarstva in pridelave krompirja, naj bi spodbujali tudi ovčerejo, vrtnarstvo in farmsko proizvodnjo. Potrebno bo spremeniti zemljiški maksimum, v dolinah vsaj na 20 ha in v hribih še več. V hribovitem svetu bo treba kmetom omogočiti razne dopolnilne dejavnosti, delo na domu.

To so cilji, zastavljeni v prvih obrisih dolgoročnega plana občine Škofja Loka. Toda kako vse to doseči, ko reprodukcijska sposobnost gospodarstva upada, namesto, da bi se krepila.

»To je širši problem, ki ga bo nujno treba rešiti. Doseči je treba ravnovesje med socialnimi programi, oziroma vsemi vrstami porabe in gospodarstvom.

Škofja Loka ni zaprta celica in mora razvoj načrtovati usklajeno s sosodnimi občinami in splošnimi družbenimi usmeritvami.

»Sodelovanje z drugimi občinami na tem področju je vsekakor premajhno, kot tudi z načrtovalci dolgoročnega programa Slovenije. Vrsto ciljev lahko planiramo le skupaj. To je razvoj družbenih dejavnosti, kmetijstva, infrastrukture, varstva okolja in podobno. Problem je tudi v tem, da še vedno nimamo ustreznih metodoloških osnov, ki bi morale biti za vsa Slovenijo enotne. Hkrati pa naše združeno delo ob vsakdanjih težavah vse premalo razmišlja o tem, da je razvoj potreben dolgoročno načrtovati.

L. Bogataj

Almiri zmaj za poletno kolekcijo

Na sejmu mode v Ljubljani je radovljiska tovarna pletenin Almiri prejela zmaja za poletno kolekcijo — Vse bolj se usmerjajo v izdelavo vrhnjih oblačil, saj zadrege z energijo spreminjajo tudi način oblačenja — Almira se je povezala s pletiljami iz Sirogojna

Radovljica — Na nedavnem sejmu mode v Ljubljani je Alpska modna industrija Almira iz Radovljice prejela zmaja za letošnje poletno kolekcijo. Modno oblikovanje pletenin v Almiri nenehno izboljšuje, kolikor jim seveda to omogočajo surovine. Obljubljajo, da bo nagrajena kolekcija v prodaji maja. Najlažje jih boste seveda našli v Almirinih prodajalnah, med katerimi velja posebej omeniti grad Grimšče na Bledu, ki ga je Almira pred časom temeljito prenovila in počasi postaja tudi središče za prikaz ročnega pletenja pri nas. Almira odpira svoje prodajalne, da ima manj težav pri prodaji svojih modnih izdelkov, saj trgovci često niso navdušeni nad njimi, ljudje pa zato zaman povprašujejo po njih. Seveda je med pletilci velika konkurenca, saj je v Jugoslaviji kar 130 pletilnih tovarn. Če ne bi imeli svojih prodajal, pravi direktor Almiri Miro Rozman, bi bili na meji rentabilnosti poslovanja.

Almira je tako kot vsi naši tekstilci odvisna od uvoza surovin, zato skuša vse več izdelkov prodati na tujem. Lani so ustvarili 600 tisoč dolarjev izvoza, letos načrtujejo 800 tisoč dolarjev. Lani niso dosegli izvoznega načrta, ki so ji ga začrtali

V Almiri pravijo, da bo na ljubljanskem sejmu mode z zmajem nagrajena poletna kolekcija na prodajnih policah maja. — Foto: F. Perdan

v združenju. Vendar pa moramo povedati, da Almira uresničuje izvoz predvsem s storitvami in v devizni učinek torej niso všteti stroški izde-

lavnega materiala. Zato se zavzemajo za drugačna merila ocenjevanja deviznega učinka, ki so zdaj v splošnem združenju že nekako sprejeta. Izvoz naj bi namreč ocenjevali z vrednostjo in s primerjavo zmogljivosti.

Letošnje poslovno leto v Almiri začnemo brez posojil, saj so lani odplačali zadnjo vsoto deviznega kredita. To bo seveda olajšalo gospodarjenje, ki letos ne bo lahko, saj se vse bolj zaostrejo pogoji prodaje na domačem trgu.

Almira se vse bolj usmerja v izdelavo vrhnjih oblačil, saj zadrege z energijo spreminjajo tudi način oblačenja. Vse topleje se oblačimo tudi v stanovanjih. Volna spet postaja pomembna in posebej ročne pletenine so vse bolj na pohodu. Almira tudi ročnemu pletenju posveča izdatno pozornost. S posebno akcijo so zbrali slovenske ročne pletilje, da so dobili pregled, koliko in kako ljudje doma pletejo. Ugotovili so, da je veliko možnosti sodelovanja, posebej, ko so se povezali s pletiljami iz Sirogojna, kjer imajo okoli 2 tisoč pletilj. Nastaja prva skupna kolekcija, ki jo bodo prodali predvsem na ameriškem trgu. Slovenske pletilje je Almira pritegnila za vzorčne modele, na podlagi katerih oblikujejo kolekcijo, ki jo nato izdelajo pletilje v Sirogojnu. Grad Grimšče tako vse bolj postaja razvojno središče ročnega pletenja.

Almira si skuša vse več surovin zagotoviti doma. Poznamo jo kot pobudnika ovčereje pri nas, v zadnjem času pa se vse bolj povezuje s kmetijskimi zadrugami na jadranskih otokih. Preko njih bo skušala vsako leto dobiti sto ton domače volne. Razmišljajo o centru, ki bi povezoval rejce in preko katerega bi le-ti dobili ustreznih dohodkov.

M. Volčjak

7800 dinarjev za sesne gume

Služba za pregled in vzdrževanje molznih strojev, ki je del skupine za preprečevanje mastitisa pri Živinorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske, je lani pregledala 1100 molznih strojev — Število napak se je zmanjšalo, razen na področju cerkljanske združne organizacije — Nesprejemljive cene sesnih gum: komplet stane 7800 dinarjev

Kranj — Spoznanje, da slabo vzdrževanje in nepravilno delovanje molznih strojev povzročata tudi vnetje vimena — mastitis, je privedlo do ustanovitve službe za pregled molznih naprav. Sprva je delovala pod okriljem Gorenjske kmetijske zadruge, dokler se pred dvema letoma ni organizirala za celo Gorenjsko kot del skupine za preprečevanje mastitisa pri Živinorejsko veterinarskem zavodu. Službe ne gre enačiti s servisom, saj poleg tehničnih pregledov in montaže molznih strojev opravlja tudi svetovalno vlogo in bedi nad čistočo naprav. Skupaj z ostalimi člani preventivne skupine si prizadeva za izboljšanje zdravstvenega stanja živine, kakovosti mleka in gospodarnosti prireje.

Veterinarska tehnika Andrej Zupanc in Herman Kosmač sta lani na Gorenjskem pregledala 1100 molznih strojev. Na več kot tretjini naprav sta ugotovila napačno delovanje pulzatorja in urejevalca vakuumu ter naletela na obrabljene sesne sume. (V njihovih porah se nabira umazanija.) Petina stojev je bila slabo očiščena, vsak šesti je imel izrabljene vakuumске in mlečne cevke. Napak in slabo vzdrževanih strojev je bilo tudi lani veliko, pa vendarle precej manj kot predlani. Stanje se je izrazito izboljšalo na področju nakleske zadruge. V združnih organizacijah Sloga, Tržič ter v škofjelški zadrugi je bilo za šestino manj napak, v Kooperaciji Radovljica in na območju blejske zadruge

za petino. Največ pomanjklivosti in tudi malomarnega vzdrževanja, za četrtno več kot leto predtem, je služba odkrila na področju cerkljanske združne organizacije. Nasploh je skrb za stroje najslabša v krajih, kjer mleko kmetom ne predstavlja glavnega dohodka.

Delo službe za pregled in vzdrževanje strojev je lani oteževala nedrna oskrba z nadomestnimi deli. Dobava se je zapletljala zavoljo menjave zastopstev tujih proizvajalcev molznih naprav v Jugoslaviji. Ljubljansko Industrijsko montažno podjetje je lani prenehalo zastopati firmo Alfa-Laval. Podobno se je zgodilo tudi Agroprogresu, ki je predstavništvo za molzne stroje Westfalia prepustil Gorenju. Novi zastopnik je službo in kmete neprijetno presenetil že s prvo pošiljko sesnih gum. Medtem ko je pred dvema letoma komplet štirih gum stal 460 dinarjev, je lani cena dosegla neverjetnih 7800 dinarjev. Letno potrebuje kmet za molžo dva taka kompleta. Ko je zavod poslal gumo analizirat v laboratorij tržiškega Peka, so tam izračunali, da je dejanska vrednost kompleta od 640 do 800 dinarjev. Letos se za molzne stroje Alfa-Laval, teh je na Gorenjskem tri petine, obeta boljša založenost z nadomestnimi deli. Zavod se je namreč s proizvajalcem že dogovoril o dobavi, ki bo zadostovala za potrebe enega leta.

C. Zaplotnik

Gospodarsko sodelovanje Iskre in črnogorske PTT

Kranj — Sredi januarja je bila v Iskri Telematiki na Laborah podpisana okvirna pogodba o izgradnji telekomunikacijskih objektov za potrebe PTT v Črni gori do leta 1985. Vzoredno je bilo podpisanih tudi več konkretnih pogodb, katerih

obveznosti bo morala Telematika uresničiti še letos.

Okvirna pogodba temelji na predhodnem samoupravnem sporazumu o poslovno tehničnem sodelovanju, ki je bil sprejet leta 1982 med delovno organizacijo PTT saobračaja Tito-

grad in Iskra. Podpisala sta jo Veselin Popović, predsednik poslovnega odbora črnogorske delovne organizacije in Bojan Klemenčič, glavni direktor Iskre Telematike. Pogodba obsega okvirne dobave za razširitev telefonske centrale TATC Titograd, nove telefonske centrale Metaconta 10 CN v krajih Kotor, Herceg Novi, Danilovgrad, Titograd-Tološi in Titograd-Masline in telefonske centrale ISKRA 500 A v 17 različnih krajih SR Črne gore. Okvirna pogodba zagotavlja črnogorski PTT Iskrine kapacitete v dobavah, kadrih, razvoju itn. v letih do 1985, na njeni osnovi pa so bile na Laborah podpisane tudi konkretne pogodbe s posameznimi TOZD PTT saobračaja Titograd.

Črna gora ima instaliranih 65000 telefonskih priključkov, na katerih je priključenih približno 45000 naročnikov. Pogodba z Iskro obsega 47000 ekvivalentnih priključkov oz. 33114 dejanskih naročnikov, zato lahko ugotovimo, da Iskra telefonske kapacitete črnogorske PTT povečuje za okrog 50 odstotkov.

Tako Iskra v Črni gori prvič dobiva pomembnejše mesto. Gre za dogovor o širšem sodelovanju, ki se morda razvije do tiste stopnje, ko bomo lahko govorili o združevanju dela in sredstev.

KAZIMIR MOHAR

Okvirno pogodbo o izgradnji telekomunikacijskih objektov za potrebe PTT Črne gore do leta 1985 sta podpisala predsednik poslovnega odbora delovne organizacije PTT saobračaja Titograd Veselin Popović in glavni direktor Iskre Telematike Bojan Klemenčič.

Novih 193 stanovanj

V jeseniški občini nekoliko spreminjajo plan stanovanjske izgradnje, saj so nekatera zemljišča še vedno komunalno neopremljena — Gradnja za trg se opušča

Jesenice — Letos naj bi v jeseniški občini zgradili 185 družbenih stanovanj, od tega na Hrušici 66 stanovanj, na Jesenicah v Centru II 40 stanovanj, v krajevni skupnosti Sava na Jesenicah 49 stanovanj in v krajevni skupnosti Žirovnica, na Selu, 30 stanovanj. Tako je predvideval srednjeročni plan in program stanovanjske skupnosti, vendar pa danes nekatera zazidalna območja še niso komunalno opremljena.

Tako je brez ustrezne komunalne opremljenosti krajevna skupnost Sava-Partizan, v krajevni skupnosti Žirovnica pa še niso dokončno rešili vprašanja odkupa zemljišč.

Stanovanjska skupnost Jesenice zato predlaga, da bi letos na Hrušici nadaljevali z izgradnjo in bi zaključili z gradnjo soseske na Belem polju. Ker je komunalna interesna skupnost že začela s komunalnim opremljanjem stavbnega zemljišča tudi v krajevni skupnosti Sava MIS II, predlagajo, da naj bi letos začeli z gradnjo stanovanj tu, namesto v soseski Partizan. Tako naj bi letos na Jesenicah pridobili 193 družbenih stanovanj: 103 stanovanja na Hrušici, 40 v Centru II na Jesenicah in v krajevni skupnosti Sava 50 stanovanj.

Združno gradnjo predvidevajo v krajevni skupnosti Žirovnica, na Rodinah, kjer naj bi dobili okoli 60 novih zasebnih stanovanjskih hiš. Z združno gradnjo bodo nadaljevali tudi na Hrušici, kjer gradijo montažne hišice in predvidoma bodo zgradili še osemnajst vrstnih hiš. V ostalih naseljih občine letos načrtujejo izgradnjo 36 zasebnih stanovanjskih hiš in če bo v »plombah« po naseljih več hiš skupaj, bodo gradili v obliki združništva.

Vir združevanja sredstev bodo zbirali v višini 6,5 odstotka od bruto osebnega dohodka, dohodka in čistega dohodka. V tem odstotku so bila predvidena tudi sredstva, namenjena izgradnji omrežja komunalnih objektov in naprav sekundarnega in primarnega pomena. Prispevna stopnja znaša torej 6,5 odstotka z razliko, da bi se tudi letos združevala sredstva za komunalno urejanje stavbnih zemljišč pri samoupravnih komunalni skupnosti na osnovi posebnega samoupravnega sporazuma.

Po zakonu o stanovanjskem gospodarstvu pa se gradnja družbeno najemnih stanovanj po sistemu za trg opušča in bo tako investitor stanovanjske gradnje samoupravna stanovanjska skupnost. D. Sedej

SKUPNOST ZA ZAPOSLVANJE KRANJ

Zaposlenost in brezposelnost na Gorenjskem

Oktober lani je bilo v družbenem in zasebnem sektorju v gorenjskih občinah zaposlenih 81.584 delavcev. Rast zaposlenosti je bila v razdobju januar-oktober lani zelo umirjena. Zaposlenost je glede na povprečno zaposlene v letu 1981 v regiji porasla za 0,7 odstotka, po občinah pa takole: na Jesenicah za 0,2 odstotka, v Kranju za 0,9 odstotka, v Radovljici za 0,8, v Škofji Loki za 0,7 in v Trzinu za 0,3 odstotka. V družbenem sektorju je zaposlenost torej večja za 0,5 odstotka, v zasebnem sektorju pa za 6,8 odstotka.

Med dejavnostmi, pri katerih v večini gorenjskih občin beležimo glede na leto 1981 upad števila zaposlenih, so gradbeništvo, gostinstvo in turizem ter trgovina. Znižanje števila zaposlenih v gradbeništvu je povezano predvsem z omejevanjem investicijskih naložb.

Posledica umirjave rasti zaposlenosti je tudi hitrejša naraščanje števila iskalcev zaposlitve. Konec preteklega leta je bilo na Gorenjskem evidentiranih

1032 brezposelnih, kar je v primerjavi z decembrom 1981 za 28 odstotkov več. V občinah je bilo število evidentiranih iskalcev zaposlitve v decembru lani: Jesenice 185, Kranj 413, Radovljica 245, Škofja Loka 142 in Trzin 47. V Sloveniji pa se je število brezposelnih v decembru lani povečalo v primerjavi z decembrom leta 1981 za 20 odstotkov, kar pomeni, da je brezposelnost na Gorenjskem naraščala hitreje kot v drugih regijah.

Kar 47 odstotkov brezposelnih je bilo nepriučeni in priučeni, 21 odstotkov s poklicno šolo, 23 odstotkov s srednjo, 5 odstotkov z višjo in 4 odstotke z visoko izobrazbo. Izobrazbena struktura brezposelnih se spreminja v tem smislu, da se znižuje delež nestrokovnih in povečuje delež iskalcev s strokovno izobrazbo.

Stopnja brezposelnosti je za Gorenjsko še vedno relativno nizka in je v oktobru lani dosegla 1,3 odstotka, medtem ko je leto prej bila celo pod enim odstotkom. Najvišja stopnja — 2 odstotka je bila v Radovljici, najnižja — 0,7 odstotka pa v Trzinu. V Sloveniji je bila septembra lani stopnja brezposelnosti 1,8, povprečna stopnja za devet mesecev še je dosegla 1,6 odstotka.

Mladih do 26 let je med vsemi iskalci zaposlitve polovica, njihov delež pa se v primerjavi z letom prej ni povečal. Poseben problem so težje zaposljivci iskalci zaposlitve. Njihov delež v populaciji evidentiranih brezposelnih predstavlja kar 31 odstotkov, vendar se od leta 1981 ni pomembno povečal.

Najtežje se trenutno zaposlujejo prodajalci, frizerke in medicinske sestre, medtem ko se priliv ekonomskih in administrativnih tehnikov nekako vključuje v zaposlitev, čeprav v precejšnji meri za določen čas. Problem pa vsekakor predstavljajo gimnazijski maturanti, ker zanje organizacije združenega dela nimajo ustreznih delovnih mest. Mimi Pintar

Nova dvoranica v radovljiški graščini

Mesec kulturnih prireditev v radovljiški občini ob slovenskem kulturnem prazniku — Z večerom s pisateljico Polono Škrinjarjevo bodo odprli novo dvoranico, ki so jo uredili v radovljiški graščini

Radovljica — Ob slovenskem kulturnem prazniku bodo tudi v radovljiški občini pripravili niz kulturnih prireditev, ki se bodo vrstile ves februar. Največ pozornosti bo nedvomno pritegnila otvoritvena prireditev, ki jo bodo Zveza kulturnih organizacij Radovljica, Knjižnica A. T. Linhart iz Radovljice in kulturno društvo Radovljica pripravili v četrtek, 3. februarja ob 18. uri. V literarnem večeru bodo pripravili srečanje s pisateljico Polono Škrinjarjevo, avtorico povesti Pavla, ki je de-

cembra izšla pri Prešernovi družbi. Gost večera bo še pisatelj Ivan Potrč, urednik Prešernove družbe. Radovljiška knjižnica pa bo ob pisateljevi sedemdesetletnici pripravila razstavo njegovih del. Odlomke iz povesti Pavla bodo podale članice Linhartovega odra Maruša Avguštin, Alenka Bole-Vrabec in Alenka Weithauser. Za glasbeno spremljavo bosta poskrbeli Helena Vidmar in Melita Jelen, ki bosta igrali na citre in peli.

Literarni večer bo istočasno otvoril novo dvoranico v radovljiški

Z večerom s pisateljico Polono Škrinjarjevo bodo v Radovljici odprli mesec kulturnih prireditev ter novo dvoranico v radovljiški graščini, ki jo je uredilo kulturno društvo Radovljica. — Foto: F. Perdan

S knjižne police

Skoraj v celoti izpolnjen program

Samo deset od skupno dvesto šest načrtovanih naslovov v lanskem letu ni izšlo pri založbi Mladinska knjiga. Razlogi za to nedoslednost so seveda predvsem v pomanjkanju papirja ter težavah tiskarn; te so bile najbolj pereče še na začetku lanskega leta. Številka 2,3 milijona izdanih knjig pa govori celo lanskoletnemu količinskemu številu izdanih knjig v prid.

Pri Mladinski knjigi so seveda z rezultati lastne programske-založniške politike razmeroma zadovoljni, nadaljevanje njihovega dela pa v letošnjem letu predvideva izdajo 230 naslovov — knjig za otroke, mladinske literature, ter seveda leposlovne, znanstvene in beletristične literature za starejše bralce.

Pričujoči podatki so bili pribeleženi na decembrski tiskovni konferenci Založbe, kjer so ob tem, »splošnem« delu predstavili tudi pet zadnjih lanskih novosti iz zbirke Nova slovenska proza.

O romanu Jožeta Snoja »Gavžen hrib« bi lahko rekli, da je pisateljevo doslej najznačilnejše prozno delo. Ta, že četrty avtorjev roman je nekakšna nadrealistična analiza narodnoosvobodilnega boja na Slovenskem, analiza zgodovine in narodnostne biti. Roman se tako uvršča med literaturo mita, usode in fatalistične tragedije.

Veliko zanimanje za razmeroma »mlado« literaturo kaže tudi podatek, da je bila v zelo kratkem času razprodana zbirka novel Marka Švabiča z naslovom »Ljubezne povesti«, v kateri je avtor namerno

izbral enostaven način pripovedovanja, čeprav je treba povedati, da je njegovo pisanje sicer zelo angažirano in opredeljeno, a oplemeniteno s prefinjenim humorjem.

Dramski tekst »Komisar Kriša Petra Božiča pravzaprav ni novost, saj je bila že izvedena na gledališkem odru, pa tudi v Problemih so že objavili njen tekst. Vseeno pa je knjigo potrebno omeniti, saj v njej najdemo tudi njen drugi del z naslovom »Avguštinova vrnitev«. Medtem ko prvi del obravnava obdobje med vojno, je drugi posvečen obdobju po njej. Lahko bi torej rekli, da Božič s pričujočo knjigo zastruje svoj »apokaliptični« opus.

Pesniško zbirko Ive Svetine »Bulbula« literarna kritika označuje kot prelomni trenutek v ustvarjalnosti nekega umetnika, v obdobju, ko njegova mladostnost odstopa prostor zrejšemu obdobju življenja, za katerega je značilna večja širina in globina njegove misli in razmišljanja.

»Nasvidenje nad zvezdami« dramatika Toneta Partljiča s podnaslovom »Pokopališka proza in komedija« pa je njegova najnovejša zbirka petih krajših proznih del in komedij v osmih slikah. Skupno vsem je to, da se dogodki v njih vrtiljo okoli pokopališč smrti, pogrebov, vse pa povezuje takomenovani črn humor, aktualna satira in posmehovanje ljudski pokvarjenosti. Gre pravzaprav za Partljičeve najboljše prozne tekste, za katere pa je tudi treba povedati, da so bili nekateri med njimi objavljeni že prej.

Boris Bogataj

graščini. Kulturno društvo Radovljica je prostor v pritličju graščine, v njenem najjužnejšem delu, dobilo pred dvema leti. Odtlej so opravili vsa obnovitvena dela, ki jih je zapletla predvsem zidava dimnika. Uredili so namreč etažno centralno kurjavo in skozi debele oboke graščine so morali speljati dimnik. Prenovili so talne obloge in osvežili ornamente na stenah. Radovljiško kulturno društvo je tako dobilo prepotrebni prostor za vaje pa tudi za nastope. Osnovali so že novo sekcijo Mladi studio za izrazni ples in balet.

Druga mikavna prireditev v Radovljici, bo večer ciganske poezije, ki bo pripravilo radovljiško kulturno društvo. Nekaj pesmi bodo skušali povedati tudi v romščini. Skupni koncert pa bosta v Radovljici pripravila moški pevski zbor A. T. Linhart in harmonikarski orkester iz Radovljice.

V Bohinjski Bistrici bo DPD Svoboda Tomaž Godec pripravilo večer poezije Toneta Kuntnerja. V Zasipu bodo v okviru tedna kulturnih večerov v Ribnem pripravili koncert, v Srednji vasi bodo imeli Prešernovo proslavo, na Bohinjski Češnjici bodo premierno postavili na oder komedijo »Gospod Evstahij iz Šiške« Labitsche-Petana. Na Bohinjski Beli bodo prav tako imeli premiero, naštudirali so komedijo Marina Držića »Triptič de utolče«. Prešernovo proslavo, ki jo bodo polnili predvsem z nastopi zborov in recitali, bodo imeli še v Podnartu in v Kropi. Na blejski osnovni šoli bodo odprli razstavo likovnih del domačine Janeza Ravnika. Na Lancovem bo nastopil ženski pevski zbor Jesenice. Na Brezjah bodo pripravili recital pesmi. Leško kulturno društvo Veriga bo pripravilo večer pesmi in plesov.

Spored prireditev še ni dokončan, saj prihajajo vesti, da bodo imeli kulturne prireditve še v Gorjah, Ljubnem in Mošnjah. V goste pa so povabili pevce SPD Sveče na Korškem, s katerimi že dalj časa sodelujejo.

M. Volčjak

Seminar za vodje tamburaških skupin

Zveza kulturnih organizacij Slovenije in Združenje tamburaških skupin Slovenije sta pripravila drugi seminar za vodje tamburaških skupin, ki bo od 11. do 13. februarja v Celju. Vodil ga bo Željko Bradič, vodja ene najboljših tamburaških skupin Hrvaške in profesor na Glasbeni akademiji v Zagrebu. Na seminarju bodo teoretična in praktična predavanja o tehniki instrumentalne igre in metodiki vodenja tamburaškega orkestra, posvetovanje o notni literaturi za tamburaške skupine, hkrati bo tudi razstava literature. V času seminarja bo tudi redna letna konferenca Združenja tamburaških skupin Slovenije. Kot demonstratorski ansambel bo sodeloval tamburaški orkester ŽPD Franceta Prešerna iz Celja. Udeleženci seminarja se lahko do 28. januarja prijavijo Zvezi kulturnih organizacij Slovenije v Ljubljani, Kidričeva 5.

Zajčkova hišica

Kranj — V lutkovnem gledališču v gradu Kiselštajn bo v četrtek, 27. januarja ob 16. in ob 17. uri nastopila lutkovna skupina VVZ Najdihojca z igrico »Zajčkova hišica«.

Teden slovenske drame 83 — Prešernovo gledališče

Disident Arnož in njegovi — Drama Ljubljana

Uprizoritev dramskega teksta, ki je bil lani na Tednu slovenske drame nagrajen — Krstna uprizoritev je bila deležna posebne pozornosti tudi na jugoslovanskem gledališkem festivalu

Med ljubljanskimi gledališči je v preteklem letu Drama Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane kar trikrat segla po slovenskih neuprizorjenih besedilih. V začetku leta so uprizorili Jančarjevo dramo »Disident Arnož in njegovi«, ob koncu pretekle sezone Kocbekovo poezijo in v začetku letošnje sezone Ruplovega »Joba«. Na kranjskem festivalu se bo tako med ponujenimi predstavami ljubljanske Dramе, seveda ne slučajno, znašel Jančarjev »Disident.« Najprej moramo zapisati, da gre za dobro predstavo ter predvsem opozoriti na nagrado, ki jo je Jančar dobil. Na lanskem Tednu slovenske drame je avtor za svoj gledališki prvenec dobil »Nagrado Slavka Gruma«, ki jo organizator festivala dodeljuje najboljšemu dramskemu besedilu preteklega leta, na Sterijinem pozorju pa je bil Jančar za isti tekst ponovno nagrajen. Vse dosedanje nagrade, ki jih je podelila žirija kranjskega festivala posameznim dramatikom so se izkazale v tem smislu, da so se uprizoritve dram prebile med najboljše jugoslovanske gledališke dosežke.

Jančar je svojega Disidenta Arnoža oprl na zgodovinsko temo in izjemno človeško usodo gorečega družbenega in verskega reformatorja, ki pa je v svojih konkretnih življenjskih akcijah neuspešen. Pisatelj se je namreč oprl na lik Andreja Smolnikarja, dramatik celo »priznava«, da ga je Smolnikarjeva nenavadna in fantastična usoda spodbudila k oblikovanju gledališkega besedila.

Ob uprizoritvi je v gledališkem listu dramaturg uprizoritve Taras Kermauner med drugim zapisal: »Za Jančarja je značilna posebnost, ki je ne poznajo ne Smole, ne Kozak... Gre za obravnavo pozitivnega lika, etično revolucionarnega zanosa, do katerega zavzema dramatik distanco, ne da bi se vdal posmehu in pocenitvi vprašanju. Mojsrsko odmerjeno hodi po rezilu noža... Arnož se bori zoper spodobnost; konča hudo nespodobno. A kaj je ustreznejše človeškemu položaju: konec med svinjami ali med raznobarvnimi klerikalci?... Arnož nasprotuje razumni oblasti; predboro pozna njen prebrisan cinizem. Nasprotuje človekovemu samozadovoljstvu; ve da je v tem leglo korupcije... Jančar piše umetnost, ne eseje; ne zganja politike...«

Nadpovprečno odmevno uprizoritev so pripravili režiser Zvone Sedlbauer, scenograf Niko Matul, konstumografka Alenka Bartl, glasbenik Uroš Rojko, glasbeni vodja Brane Demšar, lektorica Nada Šumi, dramaturg Boris A. Novak ter dramaturški sodelavec Taras Kermauner. V naslovni vlogi se bo predstavil Radko Polič, ob njem pa nastopajo še Ivo Ban, Boris Juh, Marjan Hlastec, Marijana Breclj, Majda Potokar, Lojze Rozman, Božo Sprajc, Aleš Valič, Neža Simčič, Mihaela Novak, Katja Levstik, Branko Grubar, Zvone Hribar in Andrej Nahtigal.

Ob uprizoritvi Arnoža moramo na žalost zapisati, da bodo kranjski gledalci morali v Ljubljano, ker je predstava, kljub nezahtevnosti za kranjski oder še vedno prezahtevna. Možna bi bila sicer postavitev na kakšnem drugem večjem okoliškem odru, toda kljub vsemu bi bila v svoji osnovi tako osiromašena, da si je organizator in kolektiv ljubljanske Dramе ne upata in ne želi pokazati publiko Tedna slovenske drame. Sicer pa se je kranjska publika tako festivala, kot prevozov že navadila...

M. L.

Partizanske pesmi za mešane pevske zборе

Zveza kulturnih organizacij Slovenije je pravkar izdala pesmarico »Partizanske pesmi«. Gre za prvo takšno izdajo po vojni za zasedbo mešanih zborov. Posvetili so jo 40. obletnici 2. zasedanja AVNOJ-a. Pevski zbori, ki so nepogrešljivi na vseh kulturnih manifestacijah, so tako dobili za jubilejno leto gradivo s partizansko in revolucionarno tematiko.

V starih letih narodnoosvobodilne borbe je nastalo na slovenskem ozemlju med najtežjimi ustvarjalnimi pogoji okoli 120 izvornih partizanskih pesmi, 50 samospevov, 30 skladb za instrumente ter okrog 50 priredb pesmi drugih narodov in na narodne teme. Redkokatera revolucija ali narodnoosvobodilno gibanje v svetu je ustvarilo toliko novih skladb.

Doslej je bilo za nadaljevanje tradicij narodnoosvobodilne borbe zadovoljivo poskrbljeno samo za pesmarice, kajti piva pesmarica stotih pesmi s priredbami za moške zборе je izšla že leta 1959 in doživela ponatis leta 1980. Partizanske pes-

mi pa so ves čas pogrešali mešani zbori, saj so bili mešani zbori, kakor tudi priredbe zanje, med vojno zelo redki. Po osvoboditvi je bilo sicer ustvarjenih nekaj priredb, ki so deloma razmetane po raznih revijah, nekaj pesmi pa leži pri posameznih zborih in so prav tako težje dosegljive.

Zato je odločitev Zveze kulturnih organizacij Slovenije, da izda pesmarico partizanskih pesmi za mešane zборе, vredna pohvale. Povedati velja, da bo kmalu izšla tudi zbirka partizanskih pesmi za mladinske zборе.

Izbor pesmi je opravil Radovan Gobec, ki je ob tem zapisal, da se je zaradi omejenega obsega pesmarice odločil za merila, da so objavljene vsaj tiste pesmi, ki so ostale »žive« vseh štirideset let po osvoboditvi, da so zastopani vsi najvidnejši partizanski zborovski skladatelji in pesmi, ki niso tipično »mladinske« ali »moške«. Nekaterim pesmim v drugem delu so oskrbeli lažje koncertne priredbe predvsem za tiste zборе, ki so take priredbe pogrešali.

Kulturne prireditve v februarju

8. februar ob 18. uri:

Podelitev Prešernovih nagrad Gorenjske — Kulturna skupnost Kranj v prostorih skupščine občine Kranj ob 18. uri:

Slovenski kulturni praznik — KUD Dobrava Naklo proslava v domu Kokrškega bataljona v Naklem

ob 19. uri:

Marjan Kukec — Otvoritev razstave fotografije Foto kino klub Janez Puhar Kranj, v avli gimnazije Kranj

9. februar ob 18.30:

Pesmi Mihe Ključarja — KUD Sava in DPD Svoboda Stražišče sodeluje: Miha Ključar v domu KS Stražišče

ob 19. uri:

Dnevi kulture — KUD Borec Velesovo, Literarni večer — Izpod peres naših literatov v dvorani v Adergasu

10. do 18. februar:

TEDEN SLOVENSKE DRAME — Prešernovo gledališče Kranj

10. februar ob 19. uri:

Dnevi kulture — KUD Borec Velesovo Domača zemlja je najlepša — potpisno predavanje Cirila Hubada v dvorani v Adergasu

11. februar ob 19. uri:

Prireditve ob 8. februarju — Kino klub Duplje, OO ZSMS Duplje in osnovna šola Duplje v Gasilskem domu v Dupljah

13. februar ob 15. uri:

Dnevi kulture — KUD Borec Velesovo Veselo nedeljsko popoldne, splet pesmi in besed v dvorani v Adergasu

19. februar ob 18.15:

KONCERT ob 85 letnici Pihalnega orkestra Kranj v dvorani kina Center

ob 19. uri:

Občinska revija pevskih skupin — ZKO Kranj v kulturnem domu v Predosljah

24. februar ob 17. uri:

Srečanje z mladinskim pesnikom — Osrednja knjižnica Kranj v Pionirski knjižnici Delavskega doma ob 19.30:

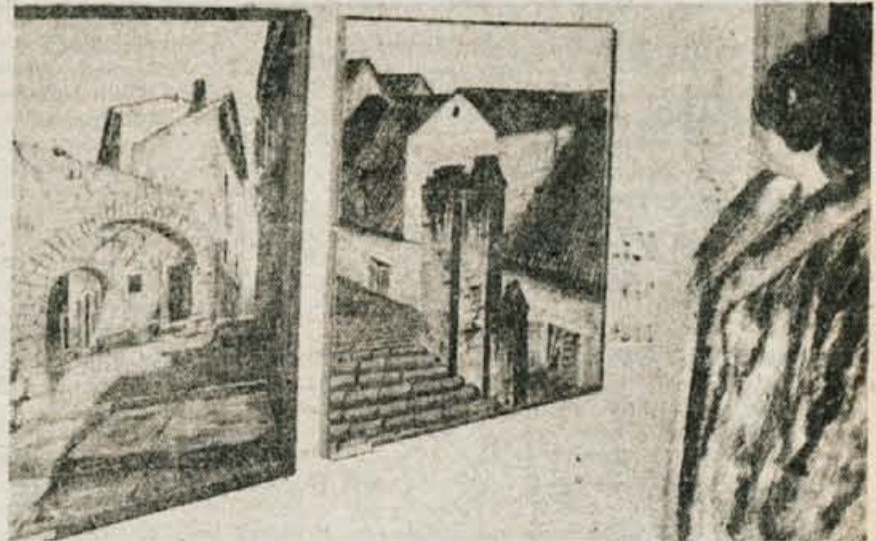
Literarni večer, sodobna slovenska ljubezenska poezija — Osrednja knjižnica Kranj, v dvorani Prešernovega gledališča

26. februar ob 19. uri:

Občinska revija pevskih skupin — ZKO Kranj v osnovni šoli Davorin Jenko v Cerkljah

Vsak četrtek ob 16. in 17. uri:

Lutkovna predstava — GLG Kranj v gradu Kiselstein v Kranju

Likovna dela paraplegikov v Šivčevi hiši — V razstavišču Šivčeve hiše v Radovljici so minuli petek odprli razstavo likovnih del paraplegikov. S svojimi deli se predstavljajo Stanka Glavan, Vojko Gasperut, Rajmund Hansal, Branko Rupnik, Nežja Slapar in Stojan Zajfred. »Vsi se v svojih delih razdajajo. Razdajajo se iz potrebe, da izrazijo svoja čustva in nagnjenja do umetnosti in iz želje, da bi tudi drugim dali vsaj delček svojega notranjega bogastva in lepote.« — je ob razstavi med drugim zapisal Albin Rožman, predsednik društva paraplegikov Gorenjske. Razstava je vsežakor vredna posebne pozornosti svojih velike žiljenske energije slikarjev, saj Stanka riše z nogo, Vojko in Stojan pa z ust. Ogledate si jo lahko vsak dan razen ob ponedeljkih od 10. do 12. in od 15. do 17. ure. — Foto: F. Perdan

Kdaj vročevod iz Železarn

NAŠE KRAJEVNE SKUPNOSTI

Krajevna skupnost Javornik Koroška Bela, tako zasebniki kot delovne organizacije, si želijo, da bi v prihodnjih letih napeljali vročevod iz Železarn po stanovanjskih in poslovnih objektih — Še precej »telefonskih« želja

nejšega ogrevanja ne v domu upokojencev na Javorniku in tudi ne v delovni organizaciji Gorenjska oblačila na Javorniku. Prav tako bi bil zelo dobrodošel tudi za osnovno šolo na Beli, še posebej, ker jo bodo s samopriskevkom vseh delovnih ljudi in občanov v naslednjih petih letih povečali in temeljito obnovili.

Zaradi občutnega pomanjkanja denarja, saj krajevna skupnost dobi znatno manj sredstev, kot jih potrebuje vsaj za redno in nujno dejavnost, ne moremo dokončati izgradnje parka talcev na Beli. Potrebnovali bi milijon dinarjev za obnovo, saj grobišče še ni urejeno, prav tako pa si krajanje želijo, da bi dobili padli ustrezne spominske kamne. Prav tako je želja krajanov, da bi vsem tistim, ki so bili na tem kraju pokopani od leta 1903 do 1961 postavili primerne spominske kamne.

V krajevni skupnosti je potrebna nujne obnove tudi zgradba kulturnega doma, a ni denarja. Samo nedoželjiva vzdrževalna dela ogromno veljajo.

Morda so na najslabšem krajanje na Potokih, kjer nimajo telefonske govorilnice in ne ustrezne strehe nad avtobusnim postajališčem, ki je majhno in zato avtobusi ustavljajo na tej postaji po voznikovi presoji. Čeprav je v krajevni skupnosti okoli 300 krajanov s prostovoljnim delom, udarniškiimi akcijami in lastnim prispevkom dobilo telefon, ga na Potokih še nimajo, pa bi ga zaradi precejšnje oddaljenosti zelo potrebo-

vali. Zdaj se dogovarjajo skupaj z Metalno Maribor, ki je na Potokih vzorno uredila svoj samski dom, da bi končno le prišli do nekaj telefonskih priključkov.

Telefonski priključki so kljub temu, da jih je na Javorniku in na Beli veliko, še vedno sporna tema, saj se je kar precej krajanov odločilo za vključitev v akcijo, žal prepozno, zdaj pa bi telefone želeli. Podjetje za PTT prošnje rešuje občasno, priključek pa zdaj posameznika velja 34.000 dinarjev. Kljub temu pa je krajevna skupnost ocenila, da sta za Belo in Javornik nujni vsaj še dve javni telefonski govorilnici.

Ne manjka tudi problemov zaradi hudournikov, saj bo treba sanirati pobočje Malneža in Hrastnika, ki je plazovito in za bližnje naselje nevarno. Skupaj z območno vodno skupnostjo in podjetjem za urejanje hudournikov bo drseče območje treba urediti v kar najkrajšem času. Veliko hude krvi povzročajo priključek Tomšičeve ceste na magistralno, ki je zaradi prečkanja magistralne ceste smrtno nevaren in so ga delavci cestnega podjetja zgradili brez vodnosti krajevne skupnosti. Pred šestimi leti je zares krajevna skupnost dajala soglasja za priključke na magistralno cesto, a nihče ni natančno vedel, kje bodo potekali.

Na Potokih je ogrožena požarna varnost, saj nimajo bazena; po drugi strani pa so se v Javornškem Rovtu mladinci gasilci znašli in pomagali pri adaptaciji stare šole, kjer bo zdaj gasilsko orodništvo obremenjeno s prostori za razne dejavnosti.

V krajevni skupnosti zadovoljivo delujejo organizacije in društva, nekaj težav imajo le z delovanjem delegatskega sistema. Prav zdaj se pripravljamo, da bi se pogovorili o tesnejši povezavi krajevne skupnosti z organizacijami združenega dela, ki so na območju Javornika in Koroške Bele. — D. Sedej

Javornik-Koroška Bela — Krajevna skupnost Javornik-Koroška Bela je največja krajevna skupnost v jeseniški občini, saj v njej prebiva 5.800 delovnih ljudi in občanov. Krajevna skupnost ima tudi precej zasebkov in vasi v odročnih krajih, zato problemov nikoli ne zmanjka.

»V tem in v prihodnjih letih stejemo med pomembne naloge predvsem izgradnjo vročevoda, napeljavo iz jeseniške Železarn v domove, stanovanjske bloke po vsej Koroški Beli in na Javorniku,« pravi predsednik sveta krajevne skupnosti Lovro Breč in tajnik Edo Žagar. »Tako zasebniki kot delovne organizacije pokazale veliko zanimanja zanj, zdaj nimajo primerne in ce-

Na Koroški Beli so zgradili precej novih stanovanj, v kratkem se bodo uselili stanovalci še v poslednji stanovanjski blok. — Foto: D. Sedej

KAMEN SPOTIKE

Že nekaj časa objavljamo pod naslovom KAMEN SPOTIKE fotografije neurejene okolice iz posameznih krajevskih skupnosti: zapuščene avtomobilske karoserije, odpadke in smeti, udarne jame, neurejene in nevarne cestne odseke in tako dalje. Fotografiramo pač tedaj, kadar na slike, ki kazijo naše okolje, naletimo sami ali tedaj, ko nas na nesnago in nepravilnosti opozarjajo bralci.

Povedati vam moramo, da smo odziva silno veseli. Pri tem mislimo na odziv »pristojnih«, kajti objavljena fo-

tografija z ustreznim pojasnilom učinkuje tako uspešno, da so kamni spotike že po nekaj dneh odstranjeni. Ne vsi, večinoma pa.

Ne zato, da bi »polnili« našo rubriko, ampak zato, da bi vsi skupaj »pospravljali« in naše kraje ustrezno uredili, bomo tudi v prihodnje veseli vaših opozoril in predlogov. Verjamemo, da je takšnih problemov še veliko in nam snovi ne bo zmanjkalo... Povsem dobronamerno bomo tudi z vašo pomočjo poskušali Gorenjsko urediti pač lepše, za oko in za naše počutje...

Škofja Loka — Pred približno dvajsetimi leti so uredili Cankarjev trg v Škofji Loki in prek njega speljali prijeten izhod z Mestnega trga do avtobusne postaje. Žal pa tako dekorirana stena na prodajalni Mesoizdelkov ne pripomore k urejenemu izgledu. — Foto: F. Perdan

KDO BO KRIV ZA NESREČO?

Dandanes, ko so nam devize edino zanesljivo plačilno sredstvo — sredstvo, za katerega dobiš vse ali domala vse — so problem tudi gume za avtomobile.

Ne bi verjeli, pa vendarle je res. Zgodi se, da so na nujni vožnji gasilci, ki vozijo z neregistriranim vozilom. Neregistrirani zato, ker ga registrirati ni mogoče zaradi zlizanih gum, novih pa brez deviz ni. Gasilska društva običajno nimajo deviz, saj ne rešujejo na »konvertibilnem« področju in so omejeni na dinarsko potrošnjo.

Svojih storitev, četudi kvalitetnih in tudi izvozno zanimivih, do nadaljnjega še ne nameravajo izvažati — ob naši malomarnosti imajo dovolj dela doma, zato drvijo z odprtimi sirenamimi in zlizanimi gumami.

Seveda ne vsi in sploh ne večina. Neki bralec pa nas je opomnil, da se tudi to dogaja; da so prišli uspešno intervenirati, a z neregistriranim vozilom. Sprašuje se, kdo bi prevzel odgovornost v primeru nesreče in tudi navaja kraj in gasilsko društvo, ki premore le zlizane gume.

Namerno ga nočemo imenovati, kajti gasilci niso sami krivi in so celo tako pogumni, da tvegajo in se zapeljejo na lastno odgovornost.

Zato jim je treba želiti, kot pravi bralec, čimmanj nujnih voženj, in pa to, da bi zavijanje sirene njihovega avtomobila prebudilo odgovorne...

Skrb kranjskih čebelarjev Varooza se širi

Na letni konferenci Čebelarskega društva Kranj, ki v devetih družinah združuje 246 članov, so čebelarji za glavno letošnjo nalogo postavili borbo proti varoozi, sodobni boleznii čebeljih družin — Vsak čebelar mora redno pregledovati svoje čebele

Kranj — »Čebelarji smo lahko zadovoljni z lanskoletno bero medu, četudi v kranjski občini niso najboljše možnosti za pašo. Društvo se je lani okrepiło z devetimi novimi člani. Ustanovljena je bila nova družina v Goričah, ki vključuje tudi čebelarje z Golnika in s Trstenika. 246 članov ima zdaj 4355 čebeljih družin. Letos bomo največ skrbi namenili zdravstvenemu varstvu živali. Vsak čebelar mora redno pregledovati svoje družine; če opazi v panjih spremembe, naj to sporoči veterinarski organizaciji. Ne smemo pa boleznii prikrivati!« je dejal Tone Lukanc, predsednik čebelarskega društva Kranj.

V minulem letu je bilo zdravstveno stanje čebeljih družin ugodno, saj niso zasledili pršice in boleznii v čebelji zalegi. Razširila pa sta se nezemavost in varooza. Slednja povzročata čebelarjem največ skrbi, saj gre za bolezen, ki dolgo časa ostaja prikrita. Ko se po nekaj letih pokaže, povzročata v panjih veliko škode. Razširjena je po vsej Sloveniji. Na Gorenjskem so jo odkrili na območjih, kjer prevladuje »prevozniško čebelarjenje«. Podatek, da so povzročitelji varooze že v 70 odstotkih panjev, verjetno ni najbolj zanesljiv. Nobenega dvoma pa ni, da je bolezen na pohodu. Po nekaterih ocenah bo prav letos kritično leto, ko se bo bolj očitno pokazala tudi na Gorenjskem. Borbo proti varoozi so kranjski čebelarji zato postavili za glavno letošnjo nalogo. Največ bodo k temu pripomogli sami, če bodo

dobro opazovali čebele družine. Vsak čebelar se mora na tečaju (eden je bil v soboto v Radovljici) seznaniti z boleznijo in usposobiti, da bo ustrezno in pravočasno ukrepal. »Pregledniki« z opravljenim izpitom bodo most med (neorganiziranimi) čebelarji in veterinarsko organizacijo. Če sodimo po dosedanjih izkušnjah, bo zdravstveno skrb za neumorne »delavke« tudi letos oteževala nezadostna in neurejena oskrba z zdravili in kemičnimi pripravki.

Tudi čebelarstvo se vključuje v sedanja prizadevanja za večji pridelok hrane, so menili člani kranjskega čebelarskega društva, zato bi moralo dobiti trdno mesto v občinskem programu kmetijstva. Opozorili so tudi na zapleteno pot do vseh soglasij za postavitev čebelnjaka. Čebelarji, ki vozijo čebele družine na pašo, so omenili tudi težave z bencinskimi boni. Uredba zanje ne predvideva goriva. Slovenska zveza društev je republikemu komiteju za kmetijstvo že predlagala, da bi gorivo razdeljevali glede na oddaljenost čebelnjakov od bivališča in števila gospodarskih panjev. Zaenkrat odgovora še niso prejeli.

Na letni konferenci kranjskega društva so trem dolgoletnim čebelarjem in prizadevnim članom družin podelili odlikovanja druge stopnje Antona Janše. Prejeli so jih Franc Bezovšek (Čebelarska družina Preddvor), Blaž Zupanc (Besnica) in Peter Novak (Smlednik).

C. Zaplotnik

Pomenek

»Če si zdrav, ne smeš gledati na uro«

Stanko Zupan kmetuje na Blejski Dobravi — Radi bi s komasacijo zemljišč pridobili več dobre zemlje

Blejska Dobrava — »V vasi nas je ostalo le še nekaj kmetov, starejših, mladi se raje vozijo na delo v tovarne,« pravi Stanko Zupan, kmet z Blejske Dobrave pri Jesenicah. »Na Dobravi je dovolj zemlje, ki bi jo lahko obdelali, veliko pa bi jo s komasacijami lahko še pridobili. Veliko zares odlične zemlje, tako da bi več pridelali.

Le dva čista, prava kmeta sta ostala, gospodarji so že precej stari in ne morejo več toliko delati. Le Černetov Florjan je mlad kmet, ki se namerava zares posvetiti sodobnemu kmetijstvu. Vas odda okoli 700 litrov mleka na dan, kar je za Blejsko Dobravo kar precej. Lahko se zgodi, da se bo oddaja mleka še povečala, saj živine niti ni tako malo v primerjavi s prejšnjimi leti. Težave pa so, po mojem mnenju, s planinami, saj se danes

»nobena reč več ne spoštuj«. Pri tem mislim na pašni red. Nekdaj je veljalo nenapisano pravilo o spoštovanju pašnega reda in o urejevanju planin, danes pa kar ženejo na pašo: »Sam imam v hlevu,« nadaljuje Stanko Zupan, »25 glav živine in to je dovolj. Takole mislim: prav gotovo velja, da

kot kmet, če si zdrav, na uro gledati ne smeš. Vendarle nekako gre, če počasi vlagas dinar za dinarjem. Na koncu vendarle dobiš povrnjeno, seveda, če se trudiš: prav pride tudi meso za dom in nekaj dobiš pri odkupu, čeprav je odkupna cena prav gotovo prenizka. Če jo primerjaš s prodajno, pa sploh ni, da bi govoril...«

S krmili smo kmetje, vsaj tu, dovolj dobro oskrbljeni, saj kmetijska zadruga v Radovljici skrbi, da je krmil dovolj. Tiste pa, ki bi radi posodobili kmetijo in ki smo upravičeni do posojila, pa skrbi, da se bodo pogodbe za posojila sklepale šele junija. Ponavadi vsak začne graditi ali adaptirati spomlad. Posojilo KZK prihaja prepozno in želeli bi, da bi se pogodbe sklepale vsaj nekaj mesecev prej.

Kmetje na Blejski Dobravi imajo dovolj kmetijskih strojev, kmetije se posodablajo in kmetijstvo nasploh nekaj pomeni. Na kmetijah, kjer so mladi zaposleni v Železarni ali v drugih organizacijah, vlagajo prisluženi denar tudi doma, v posodobitve kmetije. Še več pa bi lahko kmetje z Blejske Dobrave pridelali in oddali, ko bi čimprej zares začeli s komasacijo zemljišč in si pridobili več odlične zemlje...«

D. Sedej

Naši športni delavci

Vojin Perović: »Napredek je očiten«

Lesce - Petintrideset let je Vojin Perović zavezan šahu...

regionalnega inštruktorja, ki bi sprva honorarno, kasneje pa poklicno delal samo z mladimi obetavnimi šahisti Gorenjske...

»Napredek je očiten. Pred desetimi leti Gorenjska ni imela mojstra ali mojstrskega kandidata...

C. Zaplotnik

Dobri rezultati

KRANJ - V prvem kolu letošnjega regijskega gorenjskega prvenstva v plavanju so bili pred dnevi v kranjskem zimskem bazenu...

Še posebno so v posameznih disciplinah navduševali najmlajši plavalci...

- Rezultati - člani - 400 m kravl - 1. Cilensek 4:45,0, 2. Ježek (oba Radovljica) 4:46,2...

Komentiramo

Naporna pot do nove zvezdice

Jesenice - Hokejisti Jesenic, ki so si lani z osvojitvijo naslova državnega prvaka pripeli na dres že dvajseto zvezdico...

Slab vtis iz prvega dela prvenstva so jeseniški hokejisti popravili v drugem letosnjem derbiju z Olimpijo...

Z dvema novima točkama so se Jeseničani na lestvici izenačili z ljubljansko Olimpijo...

V nadaljevanju se bo četverica pomerila med seboj doma in v gostih...

J. Rabič

Košarka Po prvem delu Radovljčani

Radovljica - V devetem kolu slovenske košarkarske lige - zahod je domače moštvo v tekmi za naslov prvaka...

domači trener pred koncem se ne bi dal prilagoditi tudi mlajšim...

Kegljanje

Vodi ATC in Elektro

Kranj - Na kegljašču v Kranju se je začelo kegljaško tekmovanje v prvi, drugi in tretji kegljaški občinski ligi...

Rezultati prve občinske lige: I. kolo - ATC : Borec 2626 : 2528, Elektro : Sava 2566 : 2476...

Uspeh Markiča

Na prvem pozivnem turnirju je na skupine slovenske judoistov Robert Markič, član kranjske judo kluba...

Judoistični delavci iz Slovenije so v počastitev občinskega jubileja in v spomin na borbo...

Kranjske sindikalne igre

Slaba udeležba v tekih

JEZERSKO - Organizatorji letošnjih šestnajstih sindikalnih zimsko športnih igar so s smučarskimi teki pri Planškem jezeru na Jezerskem spravili pod streho prvo disciplino...

V ekipnem delu tekmovalci so pri ženskih največ uspeha imele tekačice Sava...

Občni zbor ŠD Jakob Štucin

Prebačevo - Športno društvo Jakob Štucin združuje kolejarje, tekače, nogometaše in kegljače...

Kegljanje na ledu

Uspehi Murke

Jesenice - Na ledeni ploskvi v dvorani Podmežaklji na Jesenicah je bil v nedeljo mednarodni turnir v kegljanju na ledu...

Jesenjske ekipe kegljačev na ledu so v januarju dosegle tudi več uspehov na mednarodnih tekmovanjih...

J. Rabič

Jeseničanom prvih šest mest

Jesenice - Slovenska zvezd gljanje na ledu je v decembru našrtuj izvedla tri kola slovenskega posamičnega prvenstva...

Rezultati: 1. Bogo Šolar 379, 2. Lado Sodja 361, 3. Ivan Zelinka 345...

Alpsko smučanje

Bokalova in Jakopin najhitrejša

OSVEN - Na smučiščih Osven je smučarski klub Fužinar pripravil slalom za mladinski pokal...

Rezultati - mladinke - 1. Bokalova 1:52,75, 2. Lesjak (oba Alpetour) 1:54,01...

124 PIONIRJEV V VELESALOMU

AREH - Na pohorskem smučišču Areh je bil pred dnevi veleslalom za starejše pionirke in pionirje za pokal Coca-cola...

Rezultati - st. pionirke - 1. Segula 1:38,98, 2. Sarec 1:39,65, 3. Humer (vse Novinar) 1:40,94...

DVOJNA ZMAGA TRIGLAVA IN KRANJSKE GORE

KRANJSKA GORA - Na smučiščih Podkoren je sto trideset mladih smučarjev merilo moči v veleslalomu...

Rezultati - ml. pionirji - 1. Grile 54,86, 2. Sumi (oba Triglav) 55,28, 3. Miklave (Alpetour) 55,75...

Na teku se dobimo

Kranj - ZTKO Kranj pod vodstvom ZVUTS prireja v nedeljo, 30. januarja 1983 organizirani prevoz v Novo vas na Bloške teke...

SMUČARJI GORENJSKE REGIJE MED VRATCI

KRANJSKA GORA - Na veleslalomu gorenjske regije so se pomerili mlajši mladinci in mladinke ter starejši pionirji in pionirke...

Rezultati - ml. mladinke - 1. Lesjak 1:53,2, 2. Bokal 1:53,69, 3. Hafner (vse Alpetour) 1:54,54...

Tržičani v košarkarski ligi

TRŽIČ - Potem, ko se je končala rekreacijska liga v odbojki, je odbor za športno rekreacijo že objavil razpis...

Pravico nastopa imajo v »A« ligi ekipe Obdalki, Gentilemi, Peko RK, »Peko« veterani, TVD Partizan, Krize, Muppet show, Petrol in Koprive...

J. Kikel

industrija konfekcije · zagreb

Išče poslovni prostor za odprtje konfekcijske prodajalne v Kranju.

Velikost prodajnega prostora bi naj bila cca. 50–120 m², po možnosti v ožjem centru mesta in z uporabo telefona.

Vzamemo v najem ali kupimo.

Ponudbe poslati na naslov:

NIK – ZAGREB, OUR MALOPRODAJA, 41000 ZAGREB, Radnička cesta Đure Dakovića 42.

NIK konfekcija — garancija kvalitete

"Intereuropa"
KOPER

Komisija za delovne zadeve filiale JESENICE TOZD Kontinentalna špedicija objavlja dela in naloge

OPERATIVNO KOMERCIALNEGA VODJE FILIALE JESENICE

Pogoji za opravljanje dela in nalog:

- visoka, višja ali srednješolska izobrazba ekonomske, komercialne, pomorske, transportne, upravno-pravne ali sorodne smeri,
- strokovna praksa, 2 leti za visokošolsko izobrazbo oziroma 5 let za višješolsko ali srednješolsko izobrazbo,
- znanje enega svetovnega jezika,
- poskusno delo 2 meseca.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Intereuropa – filiala Jesenice, Maršala Tita 1, Jesenice v 8 dneh po objavi oglasa. Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 15 dni po preteku roka prijavi. Možnosti za stanovanja ni.

Lth SOZD LTH – DO Tovarna hladilnih naprav Škofja Loka

objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. vodje zunanje trgovine
2. vodje izvoza
3. strugarja (več delavcev)
4. ključavničarja (več delavcev)
5. kuharice

Kandidati morajo za opravljanje objavljenih del in nalog izpolnjevati naslednje pogoje:

- pod 1.** – da imajo visoko izobrazbo ekonomske, tehnične ali pravne smeri in 5 let uspešne prakse v zunanji trgovini,
– da imajo zunanje trgovinsko registracijo,
– da aktivno obvladajo angleški ali nemški jezik in pasivno en jezik iz druge jezikovne skupine,
– da imajo vozniško dovoljenje B kategorije,
- pod 2.** – da imajo visoko izobrazbo ekonomske, tehnične ali pravne smeri in 4 leta uspešne prakse v zunanji trgovini,
– da imajo zunanje trgovinsko registracijo,
– da aktivno obvladajo angleški ali nemški jezik in pasivno en jezik iz druge jezikovne skupine,
– da imajo vozniško dovoljenje B kategorije
- pod 3.** – da imajo dokončano poklicno šolo
- pod 4.** – da imajo dokončano poklicno šolo
- pod 5.** – da imajo dokončano poklicno šolo

Prijave z ustreznimi dokazili sprejema kadrovska socialna služba DO THN Škofja Loka, Kidričeva 66 in sicer 8 dni po objavi.

Obrtno gradbeno podjetje GRAD BLED

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

KV KUHARICE

Pogoji:

- dokončana poklicna šola navedene smeri,
- delovne izkušnje zaželjene

Kandidati naj oddajo prijave z dokazili v roku 15 dni po objavi oglasa na naslov Obrtno gradbeno podjetje GRAD BLED, Grajska 44.

VEZENINE
Tovarna čipk, vezenin in konfekcije BLED; n. sol. o. DS Skupne službe

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja naslednja dela in naloge:

- I. ANALITIKA PLANA IN OD**
– za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)
- II. VODJE RAČUNOVODSTVA**
– za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

Pogoji:

- pod 1.** – višja šola,
– ekonomist,
– 3 leta na finančnih, tehničnih in komercialnih delovnih mestih
- pod 2.** – višja šola,
– ekonomist,
– 3 leta v finančni službi

Prijave na zgoraj navedena dela in naloge sprejema kadrovska splošni sektor delovne organizacije in sicer 8 dni od dneva objave.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 15 dneh po opravljeni izbiri.

TOKOS TRŽIČ p. o.

tržiška tovarna kos in srpov - tržič

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

- VODJE ODDELKA ŠTANCARIJE IN MONTAŽE
- OBRATNEGA ELEKTRIKARJA

Pogoji za vodje oddelka štancarije in montaže

- srednja strokovna izobrazba strojne smeri ali delovodska šola
- 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih,
- sposobnost vodenja in organiziranja dela v oddelku

Pogoji za obratnega električarja

- KV obratni električar,
- 1 leto delovnih izkušenj na enakih delih in nalogah,
- zaželeno stanovanje v bližini DO

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Razpis velja do zasedbe del in nalog.

Prijave pošljite na naslov: Tokos Tržič, Cankarjeva 9, Komisija za delovna razmerja.

DOM UPOKOJENCEV KRANJ p. o.
Cesta 1. maja 59

Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke objavlja zaradi večanja obsega dela naslednja prosta dela in naloge:

1. V ZDRAVSTVENO-NEGOVALNI ENOTI:

- a) več negovalk za nedoločen čas in določen čas
- b) dve strežnici – sobarici za nedoločen čas

Pogoji:

- pod a)** – srednja medicinska šola – usmeritev negovalec nepopolna srednja šola ustrezne smeri. Posebni pogoji dela je troizmensko delo in nočno delo
- pod b)** – dokončana osnovna šola

2. V KUHINJI

- a) KV – kuhar-ica za nedoločen čas
- b) dve kuhinjski pomočnici (PK kuhar-ica) za nedoločen čas
- c) dve delavki – pomivalci za nedoločen čas

Pogoji:

- pod a)** – gostinska šola – smer kuhar – praksa zaželjena
- pod b)** – teoretična in praktična usposobljenost za navedeno delo
- pod c)** – dokončana osnovna šola, delo je dvoizmensko

3. V TEHNIČNI ENOTI

- a) perice – likarice za nedoločen čas

Pogoj: – dokončana osnovna šola, delovne izkušnje zaželjene

Za vsa dela je zahtevana poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja sposobnost in veselje do dela s starostniki. Stanovanj dom ni. Osebni dohodki so po pravilniku.

Pismene prijave z opisom dosedanje zaposlitve in dokumenti o izobrazbi naj kandidati vložijo v 15 dneh po objavi na naslov: Dom upokojencev Kranj, p. o. Cesta 1. maja 59.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po sprejemu prijavi.

domplan

DO DOMPLAN KRANJ Kranj, JLA 14

Delavski svet razpisuje dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili

ZA VODENJE STANOVANJSKEGA ODDELKA

Za delavca s posebnimi pooblastili je lahko imenovan kandidat ki poleg splošnih izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo šolo gradbene, pravne ali upravne smeri,
- da ima 4 oziroma 5 let delovnih izkušenj na področju stanovanjskega gospodarstva,
- da ima organizacijsko vodstvene sposobnosti in družbeno odgovornostne ter moralno etične kvalitete

Dela in naloge se razpisujejo za 4 leta.

Prijave s potrebnimi dokazili naj kandidati pošljejo v roku 15 dni po objavi razpisa na gornji naslov. Podatke o delu in delovnih pogojih bodo kandidati v splošnem oddelku DO Domplan.

Kandidati bodo pismeno obveščeni v 10 dneh po opravljeni izbiri.

KULTURNA SKUPNOST KRANJ

Objava prispelih vlog za podelitev Prešernovih nagrad Gorenjske za leto 1982

Žirija za podeljevanje Prešernovih nagrad Gorenjske v skladu z 10. členom Samoupravnega sporazuma o Prešernovih nagradah Gorenjske z razpisom v Glasu obvestila o načinu in roku vložitve predlogov vse, ki so po 11. členu istega sporazuma upravičeni predlagati kandidate za to nagrado.

Žirija je do roka prejela naslednje predloge za podelitev Prešernovih nagrad Gorenjske:

pevka Zlata Ognjanovič-Gašperič za poustvarjalno delo glasbenem področju, Alojz Ajdič za uspešno glasbeno stvaritev »Taborišče Ravensbrück«, prevajalec Viktor Jesenik za prevod Poezij dr. F. Prešerna v francoščino, kipar Tone Gonder za retrospektivno razstavo ob 50-letnici in deset letnih spomenikov, slikar Berko za stvaritve na likovnem področju in slikarka Alenka Kham-Pičman za prizadevanja na vseh področjih likovnega izražanja.

